

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 33(699) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1960 m. RUGPJŪČIO-AUGUST 17 d.

PRICE 15 ct XX METAI

Pas Kanados ministerį pirmininką. Iš kairės į dešinę: Baltų Federacijos I vicepirmininkas A. Luitsalu, estas; Baltų Federacijos pirmininkas J. R. Simanavičius, lietuvis; Baltų Federacijos II vicepirmininkas A. Svenne; Kanados ministras pirmininkas John Diefenbaker; Pilietybės - imigracijos ministrė E. Fairclough; Baltų Federacijos latvių komiteto pirmininkas V. Upešlacis; Baltų Federacijos išdininkas H. Kullango, estas; Baltų Federacijos sekret. inž. E. Čuplinskas, lietuvis.

Kanados Pabaltiečių Federacijos delegacija rugpjūčio 5 d., 9 v. ryto buvo priimta Kanados min. pirm. Hon. John Diefenbaker įstaigoj, Parlamento rūmuose.

Delegaciją sudarė: Kanados Pabaltiečių Federacijos pirmininkas Jonas R. Simanavičius, sekretorius inž. F. Čuplinskas; estas vicepirm. A. Luitsalu; estas išdininkas H. Kullango; latvis II vicepirm. A. Svenne ir Kanados Latvių Federacijos pirmininkas V. Upešlacis.

Prieš vykstant iš anksto min. pirmininkui buvo pasiūstas diskutuotinų svarbių reikalų paruoštas raštas - memorandumas; tokiu būdu jis buvo gerai išstudijavęs ir pasiruošęs atsakyti į visus iškeltus klausimus.

Priėmimo metu dalyvavo ir pilietybės bei imigracijos ministras ponias E. Fairclough.

PASIKALBĖJIMAS SU KANADOS MINISTERIU PIRMININKU

Po trumpų delegacijos priėmimo - prisistatymo ceremonijų ir po delegacijos pirmininko J. R. Simanavičiaus žodžio, ministras, pirm. J. Diefenbaker pabrėžė, kad Kanados valdžia yra labai gerai susipažinusi su dabartine Pabaltijo valstybių padėtimi ir todėl ypatingai užjaučia visus Pabaltijo kraštų žmones. Jo nuomone Lietuva, Estija ir Latvija daug daugiau kenčia nuo žiaurios sovietų priespaudos, negu kuri kita okupuota ar net satelinė valstybė.

1. Mes prašytume mūsų vyriausybės, kad ji pasiūlytų arba paremtų kitų vyriausybių siūlymus įtraukti į Jungtinių Tautų dienvartę Baltijos tautų klausimą su tikslu apsvastyti nelegalią Sovietų Sąjungos Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupaciją ir sudaryti tarptautinę komisiją okupacijos ištyrimui.

— Į šį klausimą pono Diefenbakerio atsakymas buvo, kad principu jis pilnai sutinka su šia sugestija, bet, jo įsitikinimu, kad gautų gerus šios akcijos rezultatus, reikia labai būti atsargiems su laiko atmosfera, iškeliant tą klausimą tinkamu momentu.

Jis mano, esant dabar tokiai politinei padėčiai Afrikoj ir Ku

boj, nėra jaučiamas tam tinkamas politinis klimatas išskirti šį klausimą šiuo laiku.

2. Kanados vyriausybė tik keliais atvejais suminėjo dabartinę Baltijos valstybių padėtį (1954 m. gegužės 11 d. Hansard, pusl. 4470, ir 1957 m. balandžio 3 d., atsakymas Mr. Michener). Todėl mes prašytume Kanados Vyriausybės išleisti deklaraciją, pareiškiant, kad Kanada tebepripažįsta laisvas, demokratiškas, nepriklausomas Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybes ir kad ji smerkia Sovietų S-gos šių kraštų okupaciją.

— Atsakydamas į šį klausimą min. pirmininkas ir vėl pasisakė, kad mes turime būti daugiau atsargūs, kad per daug nepakenkime Pabaltijo tautų gyventojams už geležinės uždangos.

Tik dėl minėtos priežasties bet kokia oficiali akcija ar pareiškimas, liečiantis Pabaltijo valstybių statusą, neturėtų būti padarytas šiuo momentu.

Kanados vyriausybės nusistatymas, liečiantis Pabaltijo valstybes, nebuvo persvarstytas ir yra nepasikeitęs.

3. Mes prašome Dominijos vyriausybės įsteigti viešą organą ar paremti pusiau privačią instituciją, tiksli rinkti, tirti ir interpretuoti laisvos, demokratiškos Kanados požiūriu visus turimus faktus, paskelbtą medžiagą ir asmeninių liudininkų davinius apie komunistinę ideologiją, jos praktiškąjį valdymą, propagandą ir metodus.

Savo dafbe ši tyrinėjimų institucija turėtų pabrėžti problemos praktiškąją pusę — būtent, Kanados laisvę ir ko mes galime pasinokytį iš mažiau laimingų tautų, kurios pateko komunistinė valdžion po Antro pasaulinio karo. Šios institucijos informacija, išvados ir patarimai turėtų būti skirami vyriausybei ir jos pareigūnams, ir taip pat turėtų būti prieinami visuomeninėms, spaudos ir kitoms to pagelaujančioms institucijoms.

Šiam tikslui pagalba turėtų būti siekiama iš asmenų, praktiškai patyrusių gyvenimą sovietinėje valdžioje.

— Su šio klausimo iškelimu

min. pirmininkas taip pat suvartojo, kad Kanadoj trūksta komunistų ir jo metodų gilesnio pažinimo. Jis paminėjo tik, kad Kanados universitetai vis daugiau ir daugiau daro įvairiausių tyrinėjimų apie komunizmą.

Mūsų pasiūlymas įsteigti tokį organą yra labai geras ir jis toliau valdžios bus svarstomas.

4. Voice of Canada pastaruoju metu transliuoja programas į įvairius pasaulio kraštus, tame tarpe ir į kelias valstybes už geležinės uždangos. Mes prašytume, kad Voice of Canada įsteigtų programas transliavimui Estijon, Latvijon ir Lietuvon. Mes užtikriname, kad šiuo klausimu susidomėjimą Baltijos tautų tarpe Kanadoje.

— Atsakymas toks: CBC nėra valdžios kontroliuojama ir jis nenorėtų, kad kas nors jam primestų, kad Diefenbaker kontroliuoja CBC, tačiau mūsų pagelavimas jo paties bus perduotas CBC. Tuo pačiu jis priminė, kad yra ir lėšų klausimas apmokėti tų programų kvalifikuotus tarnautojus.

5. Mes norėtume sužinoti, kokia yra vyriausybės nuomonė apie Baltijos mažumų veiklą ir ar vyriausybė pareiškė savo opinioniją apie baltų kilmės piličius.

Mes, Toronto lietuviai, norime nuoširdžiai pakviesti visus lietuvius iš visų Kanados ir Amerikos lietuviškųjų kolonijų į didžiąją Kanados lietuvių metinę šventę.

VII KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Šių metų programa bus didžiausio masto iš visų ankščiau buvusių Lietuvių dienų, bus įvairi, grandiozinų, grupinių pasirodymų Lietuvių Diena. Čia įvyks:

— Atsakymas: Pabaltiečių Federacija Kanadoje, jis pabrėžė, dirba labai vertingą darbą kanadiečių tarpe prieš komunizmą, tuo pačiu įnešdama Kanadai didelį kultūrinį įnašą, išlaikydama atsivežtas savas Pabaltijos kultūrinės vertybes.

Pabaltijos Federacijos tikslai ir siekliai Kanados valdžios aktyse yra labai aiškūs.

Po to delegacija, pilietybės bei emigracijos min. E. Fairclough įstaigoje vedė toliau diskusijas dėl pasunkėjusios imigracijos iš kai kurių Pietų Amerikos kraštų, kaip pavyzdžiui iš Venecuelos.

Ministerė p. E. Fairclough, atsakydama į tai, pasakė, kad tam tikri pavieniai atsitikimai galės būti Ottawoj svarstomi, dėl įsileidimo o Kanadai reikalingų profesijų asmenų, vertingų bei finansiskai pajėgių patiekti įsikurti Kanadoj, imigrantų.

Šiuo laiku priartėjo ir Parlamento sesijos atidarymas kurioje visi ministrai urėjo dalyvauti. Delegacija taip pat buvo pakviesta dalyvauti šioje parlamento sesijoje, specialioj parlamento narių ložėj.

PASIKALBĖJIMAS SU KANADOS UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIU

Kalbėtojų pakviestas dabartinis Lietuvos pasiuntinys Vašingtone patarėjas dr. Stasys Backis, atstovavęs Lietuvą Paryžiuje.

II KANADOS IR JAV LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ,

dainuos jungtinis choras; pavieniai pasirodymai, augštos klasės meno paroda, kurioje dalyvaus Europoje, Kanadoje ir USA pasižymėję dailininkai; bus geri sporto numeriai!

Ši šventė bus švenčiama 550 metų Žalgirio mūšio ir Lietuvos okupacijos dvidešimtmečio ženkle!

Nuo kapitoliaus padangės

LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS ATSTOVŲ JAV MEMORANDUMAI VALS TYBĖS DEPARTAMENTUI

Š. m. liepos 23 d. sukako 10 metų, kai 1940 m. liepos 23 d., Summer Welles, ėjęs tuo laiku Valstybės Sekretoriaus pareigas, pasmerkė Sovietų Rusijos veiksmus, nukreiptus prieš Pabaltijo valstybes ir pareiškė, kad JAV nepripažins Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos.

Liepos 28 d. taip pat buvo istorinė data, nes tą dieną 1922

m. JAV pripažino Lietuvą de jure.

Ryšium su šiomis sukaktimis, Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai įteikė Valstybės departamentui memorandumus, nurodė Sovietų Rusijos agresijos veiksmus ir pareiškė JAV vyriausybei ir tautai padėką už Amerikos paramą Pabaltijo tautoms, kovojančioms dėl Laisvės ir Nepriklausomybės.

Washingtonas, 1960 m. 8. 10.

Politinių įvykių savaitė

KODĖL BELGAI, O NE RUSAI IR KODĖL KONGO IR KATANGA, O KODĖL NE PABALTIJYS?

JTO Saugumo taryba posėdžiavo visą naktį. Posėdžiavo, nes Maskvos atstovas Kuznetsov reikalavo jėga, karu išvaryti belgus iš Katangos.

Belgijos atstovas pareiškė su tikima iš Kongo ir Katangos išvesti Belgijos kariuomenę, bet išskėlė klausimą,

KODĖL TOKS SUSIRŪPINIMAS KATANGA, KURI NEPRASO PAGALBOS IR KODĖL NEBUVO PASIŪSTA PAGALBA VENGRIJAI, KURI JOS PRAŠĖ?

Taip Belgijos atstovas tiesiai dūrė į Maskvą ir į JTO silpnę: kodėl JTO naudoja nelygų principą ir nelygų mastą?

Saugumo taryba nutarė ne sikišti į Kongo vidaus reikalus, bet tie reikalai dabar painiojasi.

KONGAS TURĖS PERSITVARKYTI FEERALINIAIS PAGRINDAIS, NES TO REIKALAUJA ŠEŠIOS PROVINCIJOS.

Nors Lumumba triukšmauja, bet Kongo parlamentas Katangos premjerą, kuris Katangą skelbia atsiskiriančią nuo Kongo, išrinko Kongo prezidentu.

Vėliau min. p. E. Fairclough delegaciją palydėjo ir supažindino su Kanados užsien. reikalų ministru p. H. Green.

Ponas H. Green delegaciją priėmė savo įstaigoje.

Jis ypatingai visais punktais sutiko su min. pirm. J. Diefenbaker išreikšta nuomone dėl mūsų pastatytų, augščiau minėtų, klausimų.

Delegacija ta pačia proga stengėsi kuo daugiau supažindinti p. H. Green su esama Pabaltijo valstybių padėtimi.

Bandrai paėmus, delegaciją visų 3 ministrų buvo priimta labai nuoširdžiai, o ypatingai min. E. Fairclough buvo labai maloni ir gan daug laiko pašventė pasistengdama sutvarkyti delegacijos susitikimą su min. H. Green, net asmeniškai būdama kartu su delegacija jo įstaigoj.

J. R. S.

Tat suprantama, kad tai padauota Kongo federacijos naudai.

AFRIKOJE PASKELBTO DAR DVI NAUJOS RESPUBLIKOS, O KODĖL NELEI DŽIAMA SKELBTI RUSIJOS KOLONIJŲ LAISVĘ?

Rugpjūčio 2 dieną paskelbta respublika Niger, iš sričių priklausančių Prancūzijai, pus trečio milijono gyventojų, ir rugpjūčio 5 d. paskelbta respublika Volta, buv. prancūzų Augštutinė Volta.

EPOCHINIAI AMERIKOS MOKSLO IR TECHNIKOS LAIMEJIMAI

Praėjusi savaitė JAV mokslo ir technikai atiešė fenomenalinių laimėjimų. Trylikto bandymo JAV pavyko saugiai nuo žemės satelito nuleisti kabina, kuri aplink žemę buvo apskriejusi 17 kartų. Kabina, valdoma nuo žemės, nusileido maždaug numatytoje vietoje, parašiusios jos išsiskleidė ir ji gauta tvarkoje. Sekančioje bus paleista beždžionė ir po to žmogus.

Kitas svarbus ir labai idomus dalykas, tai

MILŽINIŠKO BALIONO IŠKĖLIMAS Į 1,700 KILOMETRŲ AUGSTĮ

Tas balionas turi 30 metrų diametrą ir yra dydžio sulig 10-ties augstų namu. Į 1700 km augstį jis išmestas sudėtas. Augšybėse jis išsiskleidė, prišipildė gazų, kuris pasidarė išspec. mitelių. Po to balione pradėjo veikti visa aparatūra. Eisenhowerio kalba buvo pašviesta ir ją balionas pranešė iš augštybių. Baliono reikšmė ne paprastai didelė. Balionas mato mas paprasta akim.

DIDELI IR KITI JAV TECHNIKOS LAIMEJIMAI:

Veikia balistinė raketa, nulekianti 9 tūkstančius mylių; raketinis lakūnas išskilo 24 mylias augstį ir skrido 2,096 mylių greičiu; povandeniniai laivai sėkmingai paleido raketą, kurios ore gerai pataikė į taikinį; labai sėkmingai išbandyta Bo marc raketa ir tt.

VII Kanados Lietuvių Diena skelbiama rugs. 3-5 d. Toronte

Paskutinė vasaros gegužinė bus rugpjūčio 28 d.

Gegužinės - pikniko programoje:

1. Muzika, 2. Šokiai (geroje platformoje), 3. Žaidimai,

4. Sportas ir varžybos, 5. Prizinis šaudymas. 6. Bufetas.

Vieta: La Plane, P. Q. — pp. Gėrinių ūkyje.

Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti. Sekančiame NL nr. plačiau bus parašyta.

N. L.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DOMinic 6-6220

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00

Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America. \$ 5.50

Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Kanados Lietuvių Dienos

Kanados Lietuvių Bendrojo menė be visų kitų gerų dalykų yra pradėjusi praktikuoti labai pagirtina, sveikintina ir naujinga subuvimą, t. y. kasmetinės Kanados Lietuvių Dienos. Ir tai nėra eilinis paprastas su buvimas, kuris būtų suprantas mas pramogine prasme tikslai, nors čia ir to netruksta. Tuo labiau tai yra pagirtina, kad kasmet ji yra rengiama vis kitose vietose. Vienas jos nedateklus — tai, kad ne visi Kanados lietuviai gali joje dalyvauti: iš vakarinių provincijų yra per dideli atstumai ir jos lankytis. Bet Quebeco ir Ontario provincijų žmonėms, kur faktinai gyvena didžioji lietuvių dalis, jos yra prieinamos, jei tik yra noro.

Taip, jei yra noro. Ir to noro, galima atvirai kalbėti, yra, ir kasmet jo didėja. Nes lankytojų skaičius ne mažėja.

Nors pereinamais metais pesimistai — pranašai ir pradėjo pasakoti ne visai protingai ir laidoti Lietuvių Dienas, bet reikia manyti, kad viskas bus tvarkoj, ir šį kartą pranašai bus apsirakę. Likutis pinigų pelno pavidale nesudaro didelės problemos, nes Lietuvių Dienos rengiamos ne pelno tikslu. Ir jei jas rengtų kas nors tik dėl pinigų, tai ir pats klystų ir kitus klaidintų. Ne čia esmė. Gerai, kad lieka ir pelno. Bet kada ji skirdavo vietos bendruomenė, ne visada jis tiksliai ir paskirstomas: vietos reikalai gali būti aprūpinti ir iš kitų šaltinių. Nekalbėkim apie pelnus ir apie pinigus, nes ne čia prasmė.

Lietuvių Dienos turi kitą prasmę ir tai daug didesnę. Tai yra lietuvių šventė, lietuvių demonstracija, lietuvių solidarumas ir vieningumas. Kaip jau praktika parodė, čia susirenka maždaug 2—3 tūkstančiai lietuvių. Susirenka iš įvairių vietovių, kartais vienas kitas ir iš gana toli. Ir štai žmonės pasimato poporos dešimtu metų. Ar tai ne įvykis? Atnaujinami ryšiai, atnaujinamos pažintys. Atsiranda lyg ir intereso bendrumas. Čia gimsta ir naujos pažintys, kurios taip yra svarbios mūsų jaunimui. Čia susitinka sportuojantis jaunimas, ir tuo pačiu gimsta bendravimas.

Vyksta koncertas, kur turi progos pasirodyti mūsų muzikai, solistai, chorai, ansambliai, šokių grupės. Ne visose bendruomenėse šie vienetai yra, ir todėl pabuvimas tokia me koncerte ir vėl žmonės atjaunina. Gražina ir lietuviškos dainos, muzikos pasauli.

Vyksta pati rimtoji dalis aka demija su kalbomis, paskaitomis, sveikinimais. Dalyvauja Kanados valdžios žmonės, parlamentariai, ministrai. Ne visada jie pataiko mūsų skoniui, mūsų norams, mūsų supratimui. Jie dažnai ribojasi siaurais kanadiškais reikalais ir per daug yra susirūpinę mus kuo trumpiausiu laiku suvirstinti, suanglinti, arba, kaip jie sako, mus integruoti. Mūsų bendrojo menės vadovų ir būty reikalas juos kviečiant kiek apšviesti apie viešpatuojančias mūsų tarpe nuotaikas, apie mūsų politinę nuovoką, apie mūsų su

sirūpinimus, kurie siekia labai toli už Kanados ribų ir jos reikalų. Ir jie bus patenkinti, nes savo kalboms turės didesnio pritarimo ir pasisekimo, ir mūsų dalyviai bus patenkinti, kad štai ir svetimi, augsti žmonės mus, poltinius emigrantus, su pranta, užjaučia ir pasiryžę padėti.

Atvažiuoja į tokias dienas ir mūsų vadovaujamų veiksmų pareigūnai. Pasidalina su mumis savo žiniomis, patyrimu, ir jiems naudinga pasidalinti su tokia plačia auditorija pasikalbėti, painformuoti, ir mums naudinga išgirsti ir kartu su bendrauti su mūsų lietuviško gyvenimo vadovais. Tai ir yra toks kooperavimas, kuris yra būtinais ir reikalingas.

Šiomet ypatingai šios Dienos turėtų mus sudominti savo aktualumu. Nes jos vyksta ypatingais metais — jubilėjiniais.

Pirmasis jubilėjus yra vertas mūsų didžiausio dėmesio — tai 550 m. nuo Žalgirio mūšio. Lietuviai jam vadovavo, lietuvių jį laimėjo. Ir tai ištiesiems šimtmečiams. Nežinau, ar yra šiandien lietuvis, kuris apie šį mūšį ir laimėjimą, nieko nežinotų. Todėl ir reikalauju mums patiems pasakotis nėra. Tik tiek, kad jis vertas mūsų atidomės, ir vertas jį išpopuliarinti. Jau kitos tautos, ir lenkai ir rusai, jį savinasi ir nori ta proga pasinaudoti. Jau tas vienas faktas rodo, kad Žalgiris šio to vertas! Ir šį faktą mūsų Dienos privalo užakcentuoti. Gaila, kad neturime svetimo mis kalbomis specialaus leidinio, leidinio anglų kalba, nors ir trumpo, kaip pav. pereinamais metais išleido Hamiltonas apie 20-ties Ribentropo - Molotovo akto sukaktį.

Antra sukaktis yra 20 metų nuo Lietuvos okupacijos. Mes neturime mažiausio pagrimdo šios sukakties slepti. Priešingai, tai mums turi duoti progos atskleisti dar kartą mūsų krašto okupanto brutualumą, ir tą visą bjaurų Lietuvių Tautos valios falsifikavimą, kuriuo Maskva ir šiandien remiasi ir tęsia to falsifikato išdavus ir toliau. Maskva verčia Lietuvius tautą, ten namie pasilikusią, džiaugtis ir dainas dainuoti ir šokių šokti ta proga. Nori įtikinti ir pačią tautą, kad ji patitai padarė savo naudai. Iš tikrųjų bjauriau ka nors ir sugalvoti sunku. Štai mums ir kyla didžioji pareiga, šaukte šaukti apie įvykusią neteisę ir nusikaltimą. Ir Lietuvių Dienos, reikia manyti, padarys tai savo rezoliucijomis ir savo komunikatais.

Tiesa, mes dažnai, kada ei na kalba apie pareigas, norime nusisukti į šalį. Mes įeškome nremogu ir cero laiko. Bet čia reikia susiminti visiems: ir tiems, kurie navargo nuo nra mogi, nuo šokių, nuo barčio mgi, ir tiems, kuriems lietuviški reikalai yra jau tane antra eilais reikalais. Tiesu, enkli ar du kartu i metus atsiminsime Lietuvos reikalus, ir iais naov vartime keltą valandą, nleko blago neatstiks, ir mūsų turtai neumažės.

Norėčiau pabrėžti, kad lietu

Apie sovietinės diktatūros
bleją

„KAIP BUS NUTRAUKIAMAS MOKESČIŲ ĖMIMAS“

Tokiu pavadinimu Lietuvos okupanto oficiozas Vilniuje „Tiesa“ idėjo Rusijos valdininko, tvarkančio mokesčių ėmimą iš Lietuvos gyventojų, R. Sikorskio straipsnį, kuris taip pradedamas: „Mokesčių iš darbininkų ir tarnautojų darbo užmokesčio panaikinimas vyks laipsniškai per penkerius metus, pradedant nuo 1960 m. spalio 1 d. ir baigiant 1965 metais“.

Sikorskis tikrai rašo „panaikinimas“, o faktinai tai bus šių — tiesioginių mokesčių perveimas į kitus mokesčius — ne tiesiogius, kad nebūtų taip žymus šis propagandinis triukas. Bet toliau dar įdomiau rašo Sikorskis:

„Nuo šių metų spalio 1 d. bus nutrauktas pajamų mokesčio bei viengungių, vienišų ir mažaseimių TSRS piliečių mokesčio ėmimas iš darbininkų ir tarnautojų, gaunančių darbo užmokesčių iki 500 rublių per mėnesį. Be to, bus sumažinti mokesčio tarifai uždarbiams nuo 501 rb. iki 600 rb. per mėnesį vidutiniškai 40 procentų, nuo š. m. spalio 1 d. iki 1961 m. spalio 1 d. mokesčių 21 rb. pajamų mokesčio vietoj iki šiol mokamų 36 rb.“

Taip rašo R. Sikorskis, kuris šį straipsnį pasirašo kaip „Lietuvos TSR finansų ministras“. Iš šito jo pasisakymo išryškėja mokesčiai, kurie ligšiol nuo užsienio buvo slepiami. Pasirodo, kad darbininkas, kuris gaudavo iki 500 rublių, turėjo mokėti 9 paja. procentus. Bet to maž. Pasirodo, kad sovietijos viengungiai (singeliai), vienišai ir mažų šeimų piliečiai buvo apkrauti dar specialiais mokesčiais. Koki tie mokesčiai, Sikorskis nepasako. Bet iš to nutylėjimo jau matyti, kad tai yra žvėriški mokesčiai. Neapmokestinamų sumų, kaip Kanadoje, sovietijoje nėra. Mokesčius reikia mokėti nuo brutto pajamų.

Toliau Sikorskis aptaria, kaip bus sumažinti mokesčiai gaunantiems iki 2000 rublių

mėnesinio atlyginimo. Taigi, matome, kaip „darbininkų valstybėje“ vieni darbininkai gauna iki 500 rublių, (reikia — gauna ir mažiau), o kiti... iki 2000! Sikorskis visai neličia tų, kurie gauna atlyginimo daugiau kaip 2000 rublių. Matyti, tie, kas gauna 4000, 10 tūkstančių ir daugiau, visai ne liečiami. Jie, matyt, mokesčių nemoka, todėl ir Sikorskis apie juos ir nerašo.

Tat štai jums ir „socialistinė santvarka“: vieni gauna už darbą 100 rublių, kiti po 10 tūkstančių už tą darbą...

Tragiškiausia tačiau padėtis yra ūkininko - kolūkiečio ir amatininko. Jiems ir po triukšmingo Chruščiovo paskelbimo, kad sovietijoje visi mokesčiai panaikinami, mokesčiai vis dėlto paliekami.

Sikorskis apie kolūkiečius ir amatininkus taip rašo:

„Pajamų mokesčio apskaičiavimo tvarka nuo pajamų iš amatų - verslų, privačios praktikos, patalpų išnuomojimo, užžemės skypus miestų vietovėse bei kitas apmokestinamas pajamų, kol kas nepakeičiama. Taip pat laikinai paliekamas ir žemės ūkio mokesčiai, nes jis vaidina tam tikrą vaidmenį stiprinant darbo drausmę kolūkiuose ir reguliuojant kolūkiečių pajamas iš asmeninio pagalbinio ūkio“.

Taip rašo tas Rusijos pastatytas mokesčių tvarkymo valdininkas R. Sikorskis.

Pasirodo, netgi blefas sovietijoje sunku taip pavidalinti, kad jis būtų užmaskuotas ir nematomas. Kolūkiečiai, batsiuvys, barzdaskutys, siuvėjas, taksis vairuotojas, — visi jie, šie vargo žmonės, mokesčius mokes taip, kaip ir mokes. Faktinai jų mokesčiai padidės, nes tiesiogius mokesčius pervedus į netiesiogius, jiems mokesčių našta dar padidės, kadangi netiesiogiai mokesčiai padidės visiems, išskyrus, žinoma, augstąją, raudonąją aristokratiją, kuri turi specialių lengvatų.

PROF. P. JUCAIČIO IŠRADIMAI

Prof. P. Jucaitis dirba pramonės tyrimų srityje. Jau yra padaręs eilę išradimų.

Patentuotas prof. Jucaičio išrastas dirbtinis saldumynas, panašus į cukrų, bet be kalcio, kurio imama į stiklinę vieną šaukštelis, kaip ir cukraus. Tas išradimas ypač patarnauja storiems, turintiems arterio sklerozę, diabetikams ir pan. Tuos išradimus padarė dirbdamas Čikagoje Armour Tyrimų instituto prie Illinois Technologijos instituto, kur už pasižymėjimą moksle jam buvo suteikta premija — Award of Scientific Merit.

Nuo 1958 metų pakviestas kaip tyrimų chemikas dirbti Tenco, Inc. b-vėje, Linden, N. J. Čia profesorius yra mokslinis patarėjas. Bendrovė gamina vadinamą „instant“ kavą ir tokią pat „instant“ arbatą. Mieta b-vė ruošiasi gaminti ir kitus „instant“ ir dehidruotus

vio išvilio laukia Kanados Lietuvių Dienos, laukia jo asmeniškai dalyvaujant jų proqramoj. Lietuvis atsilankys su savo šeima, bičiuliais ir pažįstamais. Ir „storkūris“ tomis dienomis pajus tą vidutinę šilumą, kuri gaubia mūsų gražius pobūvius, mūsų prasmę gas šventes.

Toronto Lietuvių Bendrojo menė, kuri organizuoja šias Lietuvių Dienas, tikisi svečių iš tolimiausio apylinkių, ir kitų provincijų, iš Amerikos. Ir ji neapsiriks. O ką jau bekalbėti apie artimas apylinkes! Ką bekalbėti apie patį Toronto!

Kanados Lietuvių Dienos laukia visų!

J. M. Š.

Naujos Afrikos respublikos.

Dahomeja

Šiomet Afrikoje susidarė jau dvidešimt naujų respublikų iš ankščiau buvusių kitų valstybių kolonijų. Numatoma ir daugiau dar susidarant.

Rugpjūčio 1 dieną paskelbta respublika Dahomeja.

Dahomeja yra 118 tūkstančių ketvirtinių kilometrų plotą žemės turįs kraštas, apgyventas juodųjų, kurių tačiau Dahomejoje yra tiksliai vienas milijonas ir septyni šimtai dvidešimt tūkstančių—1,720,000.

Dahomeja guli prie Gvinės įlankos, tarp Nigerijos, esančios Dahomejai iš rytų ir Togo, esančio iš vakarų; štai rėja — Nigeris ir iš pietų — Gvinėjos įlanka.

Krašto pietinė dalis, Gvinės įlankos pakrantės, žemos, labai drėgnos, pelkėtos ir turi karštą klimatą, nes guli visai prie pusiaujaus. Kraštą veikia pietų masonas. Giliau į kraštą, ir šiaurę, žemės paviršius pakilęs, klimatas sausesnis ir vėsesnis. Šiaurinėje dalyje — savanos, pievynai, apaugę augšta žole.

Dėl gausumo drėgmės ir šilumos bei karšto klimato augmenija, ypač arčiau Grinejos įlankos, nepaprastai vėsi ir gausi. Palmės ir kiti tropikiniai medžiai perpinti lianomis. Yra brangaus spalvoto medžio. Gyvūnija taip pat gausi ir būdinga Afrikai.

Dahomejoje auga palmės, kurių duoda palmių vaisius, iš

kurių gaminamas palmių aliejus, svarbiausias eksporto produktas. Auga kava, tabakas, pipirai, vanilė, apelsinai, citrinai, cukrinės nendrės, medvilnė, šilkmedis ir daugybė kitų tropikinių medžių, krūmų, duodančių tai vaisių, tai žievės, tai medienos, tai tropikinių uogų ir tt. Gana žymiai išvystyta žemdirbystė.

Dahomeja turi įvairių mineralinių turtų žemės gelmėse, tačiau ligšiol tas dar mažai išvystyta. Gal paskelbti respubliką sugebės naudingiau išnaudoti krašto turtų galimybes.

Dahomeja ligi 1894 metų, kada buvo užimta Prancūzijos, buvo karalystė, susiformavusi apie septynioliktą šimtmetį. Įdomu, kad jos kariuomenė buvo sudaryta iš moterų, — tai ši negrų karalystė buvo savo tiška amazonių valstybė. 1894 metais Dahomeją užėmė Prancūzija, kuri dabar turėjo grąžinti teises patiems negrams.

1960 metų rugpjūčio 1 dieną šimtas ir vienas patrankos šauksmės iš sostinės, Porto - Novo, paskelbė naujos Afrikos valstybės — Dahomejos, bet jau respublikos, gimimą, nors oficialios nepriklausomybės paskelbimo iškilms paskirtos 1961 metams. Dahomejos uos tai yra Kotonu ir Uida.

Aukodami šalpai padėsime ateities Lietuvai išlaikyti daugiau sveikų ir darbinių lietuvių.

JUOKDARIAI...

MIZARA IR MOTERYS

Rojus Mizara sunkaus darbo nedirbo, tai jis ir nežino, kaip reikšia moteriai dirbti prie statybų. Jis apie Lietuvą rašo:

„Dėl klausimo, ar yra moterų, dirbančių fizinius darbus, galiu pasakyti, kad yra. Mačiau moterų dirbančių prie statybų, mačiau dirbančių traktorininkėmis ir kitokius darbus. Bet argi palyginsi jų darbą su tais darbais, kokius kadaise Lietuvos moterys dirbdavo? Ne!“

Taigi, tikrai sunku palyginti kaip moterys dirbdavo „kadaise“ ir kaip dabar dirba. „Kadaise“ moterys prie statybų nedirbdavo ir plytų nenešiodavo į antrą - ketvirtą aukštą, nors ir lygias su vyrais teises turėjo. Tat galima sutikti su Mizara, kai jis sako:

„Tarybiniais laikais Lietuvos moteris, drąsiai sakau, gyveno tokį gyvenimą, kokio niekada tos šalies istorijoje nebuvo“.

Taip, tikrai Lietuvos moteris tokio gyvenimo neturėjo, kokią dabar turi. Laimės prie statybų.

Ne argumentas, kad yra moterų rašytojų, menininkų, konduktorių. Jų buvo nemažiau „kadaise“. O kai dėl „TSR parlamento (Augščiausios tarybos)“, tai jį jį surinkti patys kvailiausi žmonės, kurie neturi savo nuomonę ir yra paklusniausi. Taryboje gi galvos nereikia. „Deputatai“, kaip papūgos kar toja tą, ką „vadas“ pasakė ir kai pareikalauja, kelia ranką. Visi, kaip kareiviai, pagal komandą. Tas iš jų šauniausias, kas geriau moka pakartoti tą, ką pasakė „vadas“. Mizara gi visa ta žino, bet mulkina savo avels be pasigailėjimo... Mizara sąžinės neturi...

K. KLIMAVIČIAUS STRAIPSNIS,

rašytas, kaip pažymėta, specialiai „Laisvei“, lygina mokyklų būseną nepriklausomybės laikais, kai Lietuva kūrėsi po pirmo pasaulinio karo iš dvigubų griuvėsių — rusų pavergimo ir karo siaubo. Suprantama, kad teko viską pradėti ir sukurti iš nieko. Dabar gi, po Antrojo pasaulinio karo, kuris sužalojo

Lietuvą, vis dėlto jau buvo 22 metų tautos sukrutas kapitales visose gyvenimo srityse ir beliko tiksliai tęsti darbą, jau dirbtą 25 metus. Tat sąlygų skirtumas didžiulis. K. Klimavičius sako, kad padaryta pažanga. Tai ką gi, tarybinė valdžia moka tiksliai atgal eiti ir jau jokioje srityje ne žingsnio pirmyn?

BOLŠEVIKŲ PRISIPAŽINIMAI

„Laisvės“ redaktoriai Bimba ir Mizara yra padarę idomių prisipažinimų. Mizara Laisvėje rašo, kad Lietuvoje komunistai išsikibę laikosi valdžios, nes esą jiems gera būti „prie valdžios lovio“, kur galima pasipelniti, o Bimba toje pačioje Laisvėje rašo: „Latras latru tik“.

MIZARA TAUZIJA NIEKUS

Rojus Mizara, neva atsakinėdamas sau į paklausimus, Laisvėje rašo:

„Justas Paleckis man pasakojo idomius dalykus apie tai, kaip dėl Druskininkų likimo Lietuvos vyriausybė turėjo ginčų su Baltarusijos vyriausybe. Baltarusiai, mat, norėjo, kad Druskininkai priklausytų Baltarusijos respublikai. Miestas stovį netoli Baltarusijos rubežius“.

Taip rašo Mizara. Bet arba Paleckis, arba Mizara tą prasi manė. Visų pirma Druskininkai „stovi“ ne „netoli Baltarusijos rubežius“, bet giliai Lietuvos teritorijoje, tarp Vilniaus ir Gardino, kuris taip pat yra Lietuvos miestas, bet „vyresniojo brolio“ pagrobtas. Ant ra, Paleckis tose derybose nebuvo ir todėl, jeigu jis tikrai Mizarai apie tai kalbėjo, tai jis fantazavo, nes sovietinis teritorinis Lietuvos apiplėšimas padarytas dar Stalino ir Stalinas storu savo nagu nubrėžė „sieną“. Ir koks gali būti ginčas tarp okupanto, ir okupuoto, kurį brutaliai užpultas? Mizara, dzūkas, nežino, kad Druskininkai yra dzūkų kraštas... Kitas visai reikalas, kad „brolis“ Baltarusija? Druskininkų norė jo... Mandrėpykš.

Kas dedasi Kongo valstybėje

Tuo laiku, kai mūsų tėvynė, kartu su kitomis komunistinėmis pavergtomis tautomis merdi ir kenčia prievartaujama Kremiaus žudikų gaujos, mes girdime, skaitome ir žinome, kaip viena po kitos Afrikos juodųjų tautos gauna pilną laisvę ir neprilausomybę ir yra paleidžiamos iš kolonializmo jungo.

Nors kai kurios iš šių naujų Afrikos valstybių kaip ir buvo sioji belgų kolonija Kongo, yra dar nepribrendusios ir nepačiusios pilnai savarankiškai ne priklausomybei, bet jų paleidimas laisvę susilaukia pilno Kremiaus vadovų pritarimo. Kremiaus veidmainiai taria mai daugiau nei naujai susikūrusiomis valstybėmis, bet tuo pačiu laiku jie negalvoja numti žiauresnius už bet kokį kolonializmą komunistinės vergijos pančius, kuriais yra sukaustyta daug senos kultūros, bei ilga istoriją turinčių valstybių, kaip ir mūsų Lietuva.

Kas šiuo metu darosi naujai gimusioje Kongo valstybėje labai vaizdžiai aprašo Stuart Cloete, kurs daugiau kaip 20 is 63 savo gyvenimo metų, išgyveno Afrikoje.

Stuart Cloete yra parašęs apie Afriką labai vertingas ir atitinkamai visame pasaulyje pripažintas knygas: „Afrikos milžinas“, „Kongo daina“ ir kitas.

1954 m. Stuart Cloete turėjo pasikalbėjimą su belgų Kongo generalgubernatoriumi Leo Petilon, kurio nuomonė tada buvo, kad Afrikos tautų nepriklausomybės siekimas ir judėjimas ta kryptimi, pasieks sunkiausią padėtį laike 10-ties dekančių metų. Dabar, tik 6-mis metais pralinks nuo to pasikalbėjimo, jau aišku, kad tai yra tiesa. Tas pats generalgubernatorius buvęs paklaustas, kas atsitiktų, jei belgai apleistų Kongo. Į tai jis atsakė, kad po 10 metų Kongo miestus užkariautų džunglės.

Šioji kalba apie džunglių su grįžimą, nebuvo koks nors juokas. Klimatas yra toks veiksnys, kuris niekuomet negali būti pamirštas tropikinėje Afrikoje. Pav., alyvos palmių plantacijos turi būti dažnai švariai išvalomos, jei norima, kad palmės išsilaikytų gyvos. Jei gu paliksime ir apleisime gerai pastatytus gyvenamus namus, tai per trapesnį kaip vieneri metai laiką, tie namai bus apraizgyti lijanų ir kitokių vijoklinių džunglių augalų, o tuojau pat būtų ir sutriuškinti lijanų glėbyje. Pelėsiai ant ba-

ty atsiranda per vieną naktį. Tikėtai nepaliaujama nuolatinė priežiūra ir gali sulaukyti šias elementines gamtos jėgas, vedant nepabaigiamą karą prieš baisiai veržlų džunglių miškų daigumą.

Tie žmonės, kurie turėjo patyrimą bei įgudimą vesti šią kovą su gamta, pasitraukia, palikdami tuštumą, kurios niekas kitas negali užpildyti.

Daug kas pasaulyje galejo turėti klaidingą nuomonę apie kolonialinius belgų vyriausybės civilius tarnautojus, dirbusius Kongo. Baltojo žmogaus užsidėto darbo našta Kongo buvo ne juokai belgams civiliams tarnautojams ir nemažai iš jų tos naštos neišlaikė, atiduoda mi savo gyvybes ir aukodami savo sveikatą.

„Buvo pastatyti universitetai visoms rasėms. Išėjimas afrikiečių, buvo belgų ištatyta mės baudžiamas, o vartoti finzė jėgą arba mušti afrikietį, buvo labai didelis nusikaltimas.“

Tačiau daugeliui Kongo juodųjų laisvę reikė savotišką leidimą visai negalvojančiam tarpusavio santykius su kitais gyvenimojais ir neįsivaizduojančiam atsakomybės jausmo. Džunglių laukiniui laisvę buvo lyg koks daiktas ar dalykas, kuris bus jam duodamas.

Savo rūšies varžtai, savotiškai priepaaidą ar susivaldymas, kurį Vakarų pasaulis išvystė per tūkstančius metų per auklėjimą ir discipliną, kad reikia bijoti Dievo, reikia laikytis įstatymų ir reikia sąmoningai galvoti — visa tai visai neegzistuoja Afrikoje.

Juodieji žmonės, kurie išleto baltųjų žmonių buvo veda mi, viliojami ir raginami į civilizuotą gyvenimą, dabar gali nusikreipti ir su tuo nesiskaityti.

Pats faktas, kad Kongo valstybėje turima reikala su laukiniais, jau turėjo svarbių pasekmių. Kongo armija, turinti 25,000 vyrų „Forie Publique“, nors yra apginkluota moderniais ginklais, bet yra sudaryta iš laukinių ir net žmogėdų tautelių. Tačiau šių ginkluotų vyrų dalis pablūdo, paskelbus Kongo nepriklausomybę. Yra dar ir kitokios rūšies karių, kuriais turėta susirūpinti. Tai buvo juodųjų karių grupė, kuri po pasaulinio karo pavoito plėšikais. Ilgi metai pralinks, kol tie plėšikaujančiai kareiviai buvo sutvarkyti. Šiandien, vietinių gyventojų dauguma stovi užpakalyje ir

palaiko nepriklausančius, karinius dalinius. Civilizacija laukiniams yra kažkas per sunku ir per daug pastangų reikalaujama.

Neatrodė, kad Jungtinių Tautų kariniai daliniai Kongo valstybėje turės didelį ir pastovų pasisekimą. Tikras priešas yra laukinių tautelių instinktas su grįžti į jo svajojamą šiltą praeitį. Ten laukinis jausis saugojamas tautelės nerašytą įstatymų, kur kiekvienas jo veiksmas yra precedentas. Kongo valstybėje neatrasime „Pan-Afrikos“ judėjimo ar šalininkų, o tikėtai ksenofabiją — neapykantą svetimiesiems, kuri prasideda neapykanta baltam žmogui, o baigiasi neapykanta kitos tautelės juodukui. Net Ralph Bunche, negras ir Jungtinių Tautų sekretoriaus pavaduotojas nesijaučia saugiau Kongo valstybėje, kaip baltasis žmogus. Gi šis reikalas yra faktas ir tragedija.

Gali būti, kad viskas ir visos pastangos buvo veltui ir betikslės. Visi, pradėdant praejusio šimtmečio David Livingstone (žymaus Afrikos tyrinėtojo) ligi vakar išprievartautųjų baltųjų, visi ir visos pastangos buvo betikslės ir be jokios naudos. Baltas žmogus, gali būti, bereikalo mirė Afrikoje, o jo pastangos buvo nedaugiau kaip plunksna vėjuje. Plunksna, kuri buvo ten, buvo trumpa laiką gražus dalykėlis ir tada buvo nupūstas uragano, klaidinčiai pavadinto laisve...

Kokia Kongo valstybės ateitis ir koks likimas ištiks šian dien, sunku pasakyti. Tačiau daug šviesių vilčių čia suteikia Jungt. Tautos ir jų kariniai daliniai, kurių būsią apie 12.000 vyrų, karinė jėga pagrindinai sudaryta iš mažų, neutralių valstybių. Šios jėgos jau atstatė tvarką didesniuose Kongo miestuose, o šiuo laiku pradėjo peroragizuoti Kongo administraciją. Gal būti, kad galų gale, Jungtinės Tautos prives Kongo prie pastovaus suvereniteto.

Nors Maskvos radas kalti na Jungtines Tautas žaidžiančias — atliekančias Kongo valstybėje skydo rolę, kad priimtų karinę agresiją, tačiau, žymaus žurnalisto Walter Lipman žodžiais, padėtis Kongo valstybėje be Jungt. Tautų, būtų blogesnė už labai blogą padėtį ir būtų tikrai beviltiška.

J. Sk

● Pagal Algirdo Gustaičio rankraštį dail. V. Stasiūnaitis baigia antrąją dalį „Algio Traukio ir taksikų šleivio“ nutikimus Lietuvos kaime.

šaltinį į jos silpnybės versmę, nes tautybės, Lietuvos „prisilgtos, vis labiau rasdavo brolišką rusų tautoj, stiprėjančios Rusijos centralizuotoj valstybėj paramą“. „Rusijos nacionalinės valstybės aušra apreiškė ekonomiskai ir politiskai, kultūriškai ir etniskai nevienalytės Lietuvos Didžiosios kuni galkštystės kritimo pradžia“.

Nesimindamas iš esmės vertinti šį istorinio materializmo pažiūrą autoriaus darbą — tai ex professo istorikų sritis, vis dėlto padarysiu vieną kitą, kad ir pabrūkščiau, pastabą.

Zinoma, V. Pašto savo darbe laikosi marksistinės sociologinės metodologijos, kuriai istorijos vyksmas yra ne tautybių, bet klasių antagonizmas. Tiek minėta Lietuvos TSR istorija (žiūr. jos kun. Vytauto Bagdonavičiaus. MIC, plėtojanti kritiškai įvertinimą ir J. Ručio pastabas: „Tautos Praeitis“ I t. Chicago 1959); V. Trumpa „Lietuvos istorikų darbai ir dienos“, Aidai, 1960 Nr. 6, tiek Lenkijos dviejų didelių tomy istorija (Historia Polska, Warszawa 1958) ir visų kitų Sovietų pajungtų tautų istorijos rašytos tuo metodu. Aišku, nėra ko stebėtis, jei V. Paštas to remiasi sociologinio tyrimo metodu tyrinėdamas ikvalstybinio tarpsnio lietuvių gyvenimą ir Lietuvos valstybės susikūrimo pradžia. Sociologinė

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

OLIMPINIAI ŽAIDIMAI ROMOJE,

kur susitiks profesionalai rusai su mėgėjais vakariečiais.

Rugpjūčio 25 d. Romoje atidaryti septyniolikieji olimpiniai žaidimai. Jie rengiami kas ketvirtį metai, su tikslu suartinti viso pasaulio jaunimą geresniai vieni antrą pažinimui, palyginimui jėgų gražioje sportinėje kovoje. Tas tikslas buvo pilnai atsiestas iki pat SS-gos sportininkų pirmo pasirodymo 1952 m. olimpiadoje Heisinkyje. Rusų imperialistai, metę į šalį gražią olimpinę idėją, gražią olimpinę sportininkų priešišką, tuoj pat į taikingus sportinius žaidimus įnešė savo propagandinę aparatą, įmaišė komunistinės sistemos propagandinio malūno sparnus, norėdami įrodyti vakarų pasaulio jaunimui („buržuazikai“ išaukštam), kad tik SS-goje sportas turi geriausias sąlygas, tik SS-goje jaunimui yra užtikrintas ateities kelias.

Be abejo, besiruošdami susitikimui su viso pasaulio jaunimui, jie nenorėjo pasilikti paskutinėje vietoje, nes kaip minėjau, jų tikslas, jų siekis, buvo užėmimas visur pirmaujančių vietų ir tai visose sporto šakose. Tam rusai nesiėmė didžiausių išlaidų, paversdami savo krašto sportininkus tiesiog valstybės tarnautojais, nes „fizikultūrininko“ vardas SS-goje tapo kaip ir profesija, kaip jo kasdieninis užsiėmimas. SS-gos sportininkui yra mokamas atlyginimas iš valstybės išdo, jis fiktyviai figūruoja kokio nors fabriko, įstaigos ar kariuomenės algų lape. Tuo tarpu savo aštuonias „darbo“ valandas jis praleidžia besitreniruodamas sporto aikštėje, sporto salėje.

Visiškai panašu šio kontinento įvairių sporto biznierių gyvenimui,

tik su tuo skirtumu, kad Amerikoje profesionalai — rengėjai stengiasi iš kokio nors boksininko, beisbolo ar futbolo komandos išspausti kuo daugiau pinigų, kai tuo tarpu SS-goje valdančios partijos noras — kuo daugiausiai iš sportininko išspausti propagandas. Tad ir reikia griežtai smerkti IOC (Tarptautinį Olimpinių Komitetą) už įsileidimą į savo tarpą Sov. Sąjungos, pirmiau neištyrus viso sportinio gyvenimo, kuris yra paremtas pro-

fesionalizmo pagrindu. Gaila, nes vienu metu viskas, kas tik buvo „Made in USSR“ — viskas buvo labai madna ir priimtina... O už klaidas šiandien reikia labai gailėtis. Tačiau pusiausvyros išlaikymui reikėtų tuomet ir laisvų pasaulio tautų profesionalus sportininkus įsileisti į žaidynes, (visiškai nuvertinant olimpinę žaidynių tikslą) arba bendrai išbraukiant SS-gą iš Olimpinių Komiteto narių sąrašo, neleidžiant jai dalyvauti moderniuose sportiniuose žaidimuose.

Nežiūrint visko, vakarų mėgėjų pasaulis stipriai laikosi prieš profesionalų paruoštą stovyklą. Tuomi pasižymi JAV, kurios be sportinės kovos dvasios, žaidynėse dar turi ir jaučią kiek savo valstybės garbę ir prestižą. Nenuostabu, kad šių dviejų valstybių kova, vi suomet yra sekama viso pasaulio tautų su dideliu susidomėjimu ne tik iš sportinio taško, bet taip ir politinio, kadangi olimpinuose žaidimuose reikia ne tik šuolio augščiau ir toliau faktoriaus, (gaila, bet taip yra!) bet taip pat jų stiprių lydimų šešėlių nuo pat 1952 m. yra šaltasis karas tarp SS ir JAV, o gal net ir viso pasaulio pasaulio.

Ir rugpjūčio — rugsėjo m. Romoje negalima bus to išvengti. Rusai, pirmi išėjo į aikštę, apkaltindami nieko keltą Vatikano valstybę, paruošė mu įvairių propagandinių — antikomunistinių pamfletų, atsisaukimu. Tiesa Jo Šv. Popiežius numato priimti audienciją sportininkus. Tai ir viskas. Tačiau, kad katalikų bažnyčia kištų savo rankas į propagandinę darbą, tenka iš anksto tai paneigti. Priešingai, ji laiki kosi griežto neutralumo. Paivyzdžiui čia gali būti Eucharistinis Kongresas Miunchene, kur buvo iš programos išbrauktos Tylosios Bažnyčios pamaldos, kad tik neužpykinus komunistinio pasaulio, kad tik jis kuo daugiausiai išleistų tikinčiųjų į Muencheną. O ką bekalbėti apie sportinius žaidimus, nieko bendro neturinčius su bažnyčia! Tad ir labai teisingai pasielgė vienas žaidimų rengimo pareigūnas Italijoje, paneigdamas šį rusų propagandinį „triuką“ spaudoje.

atrodė patrauklūs bei naudingi, ir užsimerkia prieš eilę kitų faktų. Šita komunistinė sociologinė kryptis ne svetima ir V. Paštui, kai jis, liedsdamas klasių kovą, daro išvadas. Tai gi, toks dirguojamasis, klusnumo kultu grįstas, metodas yra subjektyvus praeccellenca, griauina mokslininko pierdermę gerbti tiesą ir net suluošina patį jo intelektą.

Įžangoje V. Pašto gan taikliai, savo sunkios temos apybraižai apibūdinti, cituoja žinomo Vakarų Vokietijos istoriko M. Hellmanno 1956 m. rašinio žodžius: „Atrodo reikės pripažinti, kad daug ko, ko mes noriai pageidautume sužinoti, mes nepatirsime. Kaip lietuviams pavyko iškilti į vyraujančią Rytų Europoje valstybę mes žinome. Tačiau iš kur jie gavo tam jėgų — lieka daugiropai neaišku“ (5 p.). Tad iš šitos įžanginės jo referencijos lyg ir atrodytų, jog V. Pašto siekia iškelti aikštėn tą laiko miglose tūnančią „jėgą“, plačiai tyrinėdamas pirmąsias šio metodo, ligvalstybinio susiformavimo laikotarpio, ir 1200 — 1340 tarpsnio lietuvių kultūros laipsnį. Kaip bebūtų, toks tyrinėjimų kelias, nepaisant, kuriuo autoriaus pasauliui jis beinamas, yra našus, nes juk tautinė kultūra ar civilizacija, „ipriemonina“ bei igašina individus ne tik dvasi-

Kas laimės Romos žaidynes?

Iš anksto sunku atsakyti. Tačiau aišku yra, kad kova nuo pat pirmos dienos vyks tarp SS-gos ir JAV. Ir mano manymu, nežymia taškų persvara, olimpinis žaidimas Romoje turėtų laimėti JAV.

Kyla klausimas — kaip Lietuva? Ar ji bus atstovaujama Romoje? Deja, rekordiniame 87 tautų sąstate, Lietuvos trispalvės nematysime. Lietuvos sportininkai, kaip ir likusios dvi Pabaltijo tautos, atstovaus pa vergėją, nešiodami ant savo krūtinės CCCP raides. Tikime, kad kaip ir Melbourne Olimpiadoje, taip ir šiometinėje Romoje, jie iškovos SS-gai taškus, jie iškovos medalius, tačiau ne sau, ne savo Tėvynei, bet Kremlui, mūsų tautos pavergėjui — rusui.

Istorinis yra Romos miestas. Sutrupėjo imperija, lūžo vergijos pančiai, daug tautų atgavo sau laisvę. Ir Lietuvos sportininkams tebūnie Romos miestas tuo ženklu, kad vergija nėra amžina, ji nėra amžina ir mūsų Tėvynei.

Mes linkime Lietuvos sportininkams Romos žaidynėse savo širdyse nešioti Lietuvos vardą, Lietuvos trispalvę, skiriant gražius laimėjimus, gražiai Lietuvos atečiai.

Paskutinėmis žiniomis iš okupuotosios Lietuvos, pranešama, kad Romos Olimpiadoje dalyvaus šie mūsų sportininkai: B. Zalagaitytė - Kalėdienė, A. Baltušnikas, A. Rudzinskis, Z. Jukna, A. Bagdanavičius ir R. Vaitkevičius. Gaila, kad mūsų vyriausiasis sporto organas — FASK-as neįstengė painformuoti laisvąjį pasaulį, apie dalyvavimą SS-gos sąstate lietuvių sportininkų. K. B

TRUMPAI IS LIETUVOS

— Čekijoje viešinėjos Kau no Žalgirio komandos rankininkės nugalėjo Čekoslovakijos meisterių Pragos Dina mo 6:3, tačiau turėjo supasuoti prieš krašto rinktinę 8:6 pa sekme.

— Lenkijos moterų krepšinio vicemeisterio Krokuvos Vavelio komanda pralaimėjo Kau no Politechnikos institutui 41:61, tačiau atsigrėbė Mariampolėje, laimėdamos prieš jau nas lietuvaites 54:30.

— Pabaltijo futbolo turnyras neišaiškino laimėtojo: Lietuva lygiomis (0:0) sužaidė su Latvija ir Estija, tuo tarpu es tai taip pat lygiomis (3:3) baigė rungtynes su latviais. To kiu būdu, trys tautos surinko vienodą taškų skaičių.

Nukelta į 6-tą psl.

J. ŽMUIDZINAS

„Lietuvos valstybės susikūrimas“

2.

Trečiojo dalyje — Lietuvos Valstybės susikūrimas XI—XIV a. pirm. pusėj,— V. Pašto nagrinėja, jo antraštiniais žodžiais sakant, Lietuvos ūkį ir jo technika, feodalinių vi suomeninių santykių raida, ankstybasias klasių kovas for mas, politinės santvarkos vystymąsi ir „lietuvių tautos kovą dėl nepriklausomybės“ (249-526 p. p. Pažymėtinos šios „polit. santvarkos vyst.“ skyriuje išdėstymu pasiremiant, daromos jo išvados:

1. 1200—1340 būvyje Lietuva vystymosi išorinės sąlygos esmiškai pasikeitė. Ordenui užėmus estų, latvių ir prūsų žemes, Lietuvai susidarė grėsmė iš šiaurės ir vakarų. Totorių įsiveržimai į Rusės bei slavų sritis jas pajungiant savo valdžion sudarė Lietuvai pavojų iš rytų ir pietų. Rusų — lenkų ir vokiečių puolimai sunaikino Jotvingius ir Lenkiją padarė Lietuvos kaimynę.

2. Valstybės branduolys — „Mindaugo Lietuva“ — tapo Augštaitijos, Žemaitijos, dalimi Jotvingių ir Žemgalių centru. Šis suvienijimas vyko būdu

kovos dėl Lietuvos monarchijos, kuri gimė ne vienkartinį feodalinių karų sąlygomis, dar ir Rusės, Ordeno, Lenkijos, Po piežių kūrijos apsunkintomis. Kovą nulėmė lietuvių tauta, kungaiškiai ir bendruomenei vadovaujant.

3. Į Lietuvos valstybę buvo įjungiamos viena po kitos Bie lorussijos žemės (Vitebsko, Minsko, Pamiškės ir kt.), kurių bajorija ir kunigaikščiai su kė bendradarbiavimo su Lietuva, kad išsigelbėjus nuo Ordos ir Ordeno grėsmės. „Bielorusijos žemių ir Lietuva įjungimas palengvino lietuvių tautos kovą dėl nepriklausomybės, o kartu sudarė ir sąlygas nedidelei Lietuvos valstybei virsti Didžiąja Lietuvos Kunigaikštyste“.

4. Maskvos Didžiosios Kunigaikštystės, Jonui Kalitai valdant, sustiprėjimas pirmą kartą pakeičia iš pagrindų politinę Rytų Europos padėtį. Šio mis naujomis sąlygomis priverstas (nasilstvenoje) lietuvių valdžios plėtimas gudų, ukrainiečių ir rusų žemėse palaipsniui pavertė šį Lietuvos jėgos

Bus daugiau.

Dvi žymių vyrų mirtys

Meno žinovą ir dailininką

JUSTINĄ VIENOŽINSKĮ PALYDINT

Retėja Lietuvos nepriklausomybės žymių kūrėjų ir asme nybių gretos. Vienas po kito jie traukiasi nusinešdami su savimi ir kapus savo didelę žinių bagažą, didelę patirtį, už grūdintą kovojant už savo tautos laisvę ir teises ir tuo svarbesnę, nes ji yra giliai išgyventa, iškentėta ir laimėjimų džiaugsmo vainikuota, per gale pažymėta. Daugis jų visa tai nusineša nepalikę apie tai pasisakymų, atsiminimų, kurie ateinančioms kartoms papasakotų apie praeities kovas ir laimėjimų priežastis.

Taip, liepos 29 d. Vlinuje mirė vienas žymiausių seno sios kartos dailininkų ir vienas didžiųjų dailiojo meno žinovų dailininkas profesorius Justinas Vienožinskis.

Justinas Vienožinskis buvo gimęs 1886 metų lapkričio 14 dieną Mataučiznoje, Obelių valsčiaus, Rokiškio ap., garsioje Vienožinskių šeimoje, kurios du broliai — agronomai, dabar jau pensininkai ir sesuo akdvo katė — Pūrenienė. Justinas, ėjęs gimnazijos kursą pirmą Mintaujoje, paskui Maskvoje. pasirinko dailę, kurią Maskvoje ir pradėjo studijuoti. Bet Vienožinskių šeima — pirmieji viška (kalbant anų laikų terminais), ir Justinas, žinoma, ne iškentė neįsijungęs į 1905 metų Rusijoje ir jos pavergtuose kraštuose vykusią revoliuciją, siekusioje rusų tautai ir paverttiems laisvės. Studentas Justinas Vienožinskis, revoliucijos sukuriu pagautas, karštai dalyvavo kovose už Lietuvos išlaisvinimą. Reakcijai, kaip ir dabar kad yra Lietuvoje, lai mėjus, J. Vienožinskis buvo nuteistas 3-mis metais kalėjimo. Todėl turėjo bėgti į užsienius. Pasirinko tremtinio dalį ir išsivietino. Slaptai perėjo per sieną, kuri ne taip aklina buvo uždaryta, kaip dabar, ir atsikūrė tada Austro - Vengrijoje. Krokuvoje dailės akademijoje tęsė dailės studijas. Gilinant žinias, lankė Europos vakarų meno centrus ir sėmėsi ir žinių ir įkvėpimo. Lietuvon grįžo tik 1914 m., kai prasi dėjė Firmasis pasaulinis karas sukėlė vilčių Lietuvos išlaisvinimui ir savanoriškam gyvenimui.

Į Lietuvos nepriklausoma gyvenimą J. V. pasinėrė visom

jegom ir visu kūrybiniu entuziazmu. 1918 m. jam paveda ma besikuranti Rokiškio gimnazija. 1920 m. jis skiriamas besikuriančios Zarasų gimnazijos direktoriumi. Bet jo planai kiti, nes Lietuvos dailės sritis reikalinga ir iniciatyvos ir darbuotojų. J. Vienožinskis, Zarasų gimnazijos direktoriaus pareigas perdavęs šių eilučių autoriui, pats vyksta į Kauną ir kuria pirmuosius dailės kursus, kurie 1921 m. perorganizuojami į pirmąją Lietuvoje Meno mokyklą, kuriai jis vado vauja.

Greta to, J. V. plačiai dalyvauja spaudoje, kaip didelis meno žinovas, kritikas, publicistas meno klausimais. Jis taip gi dalyvauja ir Lietuvos dailininkų ruošiamose parodose, kur pasižymi kaip labai augstą meno meno lygio peizažo ir ypač portreto meisteris.

J. Vienožinskis — labai individuali asmenybė, kas ir būdinga tikram menininkui. To dėl J. V. gyvai reaguoja į visus meno reiškinius, nevengdamas atviro kritikos žodžio ir ko legoms menininkams, o turėdamas savo ir politinę nuomonę, jis nevengia dalyvauti politinėje veikloje. Lietuvos Steigiamosios Seimo rinkimų, kaip ir kitų seimų reikalui piešti jo plakatai daro sensacingą įspūdį. J. V. piešia plakatus liaudininkams ir soc. - dem. jų spaudai. Taip susikondensuojant vieniems faktams, jis išsineša į Meno mokyklos ir kuria savo tapybos mokyklą, kurioje daugiausia jau tobulinasi Meno mokyklą baigusieji dailininkai (kaip ekaš tretyje dail. Penčyla ir kt.).

Sovietinės okupacijos laikais J. V. vedė okupanto perdirbtoje iš Lietuvos meno akademijos Dailės institute Vilniuje tapybos katedrą, bet 1949 metais jau paleidžiamas į pensiją, nes, matyti, „nemokėjo“ prisit. prie „socialistinio realizmo“ trafareto ir štampos. Ir galima suprasti, nes J. Vienožinskis buvo modernus menininkas, dėl to kovojęs visu menininko temperamentu. Nepatiko jis štampos ir varžtų diktoriams, kaip ir jam jie negalėjo patikti. Todėl ir „Tiesoje“ jo nekrologas skurdus ir pasi rašyta „Grupės draugų“, ir ne vieno Lietuvos okupacijos „šu

lą“. Jo, nors tikrai didžiai nusipelnusio menui, niekas ne pakėlė į nusipelnusius, nei akademikus, nors jis savo darbais buvo akademikas ir nusi pelnęs. Jo net nepalaidojo valstybės lėšomis, kaip tą padarė su diena anksčiau mirusiu K. Jablonskiu. Na, ir tuo geriau, — jis buvo švarus gyvenime, niekas jo nesutepė (nors dažnai sovietijoje tai įvyksta prieš „pagerbiamą“ valią), jam žengiant į amžinybę.

J. Vienožinskis palaidotas liepos 31 d. Antakalnio kapuose.

Nuoširdi užuojauta lietuviams dailininkams, giminėms (Montrealy p. J. Vienožinskai tei - Adamonienei).

MIRĖ ŽYMUS LIETUVOS ISTORIKAS IR TEISININKAS

Konstantinas Jablonskis.

Vyresnės kartos žymių lietuvių eilėje dieną anksčiau negu Justinas Vienožinskis, liepos 28 dieną, Vilniuje, taipgi kaip ir J. Vienožinskis, vežio ligą mirė labai žymus Lietuvos kultūros istorikas, ypač didelis baudžiavos laikų tyrinėtojas Konstantinas Jablonskis.

Konstantinas Jablonskis, didžiojo mūsų kalbininko profesoriaus Jono Jablonskio sūnus, buvo gimęs 1892 m. rugpjūčio 23 d. Mintaujoje.

Baigęs Panevėžio realinę mokyklą, teisiu mokslus studijavo Maskvos universitete. 1919 m. grįžęs Lietuvon, dirbo prie Valstybės centrinio knygyno. Tuo metu jam buvo pavesta važinėti po likviduojamus dvarus, rinkti knygas ir archyvine medžiaga valstybės Archyvui. 1920-25 metais būdamas Lietuvos archeologinės komisijos nariu, Kauno apylinkėse Nemuno ir Nerios pakrantėse surado akmens amžiaus stovyk aviečių ir surinko anų laikų tirtinųjų dirbinių kolekciją.

Tyrinėti senovę buvo jo mėgiamiausias darbas, nors tuo pat metu jis buvo Kauno apygardos teismo teisėjas, turėten pagal savo akademinį išsimokslinimą pagrindinį darbą. 1938 m. buvo paskirtas į Valstybės tarybą, bet tą pareigą nemėgo. K. Jablonskį traukė mokslinis darbas, moksliniai tyrimai. Nenuostabu, kad jis buvo kviečiamas moksliniam darbui į universitetą. Jį pakartotinai kvietė humanitarinių mokslų fakultetas, kuriame jis pagaliau ir pradėjo dirbti, pa Nukelta į 5-tą psl

KULTŪRINĖ KRONIKA

VISUOMENININKAS DR. BALYS MATULIONIS,

naudodamasis atostogomis, daro platesnį ratą per JAV: iš Wallum Lake, Rd. Isl., kur jis dirba valstybinėje sanatorijoje, State Snatorium, arba Memorial Hospital, jis dabar važiuoja per Clevelandą, Čikagą, ir kitas lietuvių kolonijas. Dr. B. Matulionis dabar ruošia apie gen. gydytoją Nagių - Nagevičių monografiją, kuriai renka medžiagą.

PROF. VACLOVAS BIRŽIS KA, PRAEITIES PABIROS

Mūsų praeities žymus tyrinėtojas prof. Vaclovas Biržis ka, visą savo darbščiai praleistą amžių rankiojo Lietuvos istorinius perlus. Jo raštų palikimas yra vienas iš mūsų tautos brangiųjų turtų, kuriuos turi me plačiai paskleisti, kad Lietuvos vaikai, šių dienų žiaurioj likiminėj kovoj galėtų semtis sau dvasinės ir tautinės stiprybės.

Praeities Pabirose skaitytojas ras nepaprastai įvairių temų iš skirtingų istorinių amžių. Jos kartu sudaro įspūdinę, gilų ir žingeidumą skatinantį veikalą.

Vaclovo Biržiškos Praeities Pabiras, įraštas kietais viršeliais, tik už \$5.50 (knyga bus pardavinėjama po \$6.50 ir leidžiama tik riboto tiražo). Užsakykite nedelsdami!

Karys, 916 Willoughby Ave.,

Brooklyn 21, N. Y. USA. PARYŽIUS RUOŠIASI KELIONĖN

Prancūzijos sostinė greitai išvyks kelionėn aplink pasaulį. „Keliaus“ be abejo, Paryžiaus maketas, miestas - liliptas, kurio didžiausias statinys - trimetris Eifelio bokštas (viena šimtoji natūralaus dydžio). Maketas parodys ne tik die ninį, bet ir „naktinį“ Paryžių. Specialūs šviesos šaltiniai apšvies Paryžiaus - liliptu pasitatus taip, kaip jie yra tikra me mieste apšviečiami.

Modelio centre bus pastatyta apie keturių metrų aukščio kolona, ant jos pritvirtintas diskas. Tai miniatiūrinio teatro scena. Ji padalyta į 18 sektorių. Kiekvienama žiūrovai matys Paryžiaus gyvenimo vaizdelius.

TAPYTOJAS PRANAS GAILIUS,

gyvenęs Paryžiuje, kur apie jo tapybą rašo prancūzų spauda, pasirodo Vokietijoje. Nuo liepos 13 d. Erlangene Siemens - Schuckert - Werke administracijos rūmuose įvyko jo piešinių paroda, rugpjūčio 2 d. gausų ir piešinių paroda atidaryta Stuttgarte Instituto santykiams su užsieniu palai kyti rūmuose. Institutas šiai parodai išsiuntinėjo 800 pakvietimų vokiečių įstaigoms ir vi suomenės bei kultūros veikėjams. Pakvietimas papuoštas vieno Prano darbo reprodukcija ir turi jo kūrybos trumpą apibūdinimą. Be to, žurnalistas išsiuntinėtas fil. dr. P. Rėklaičio paruoštas atitinkamas straipsnius, kuriame taip pat paliečiama iš Lietuvos kilusių tapytojų internacionalinė reikšmė Europos moderniojo meno evoliucijai. Pr. Gailiaus paroda Stuttgarte bus atidaryta iki rugpjūčio 27 d. Prano darbų kolekcija bus vėliau darodoma Bad Oynhausene ir Kirchheim-Tecke.

PRIEŠ 79 METUS

mirė Laurynas Ivinskis, pirmų lietuviškų kalendorių leidėjas. Gimė 1811 m. Užvenčio val. Visą gyvenimą praleido mokytojaudamas. 15 metų vadovavo pirmajai Lietuvoje Rietavo žemės ūkio mokyklai, kurioje buvo dėstoma lietuvių kalba. Lietuvių literatūros istorijoje Ivinskis yra svarbus, kaip pirmasis lietuviškų kalendorių leidėjas. Jo kalendoriai — tai pirmieji lietuviški pe riordiniai leidiniai. Juose buvo paskelbta nemaža lietuvių rašytojų kūrinii, tautosakos ir vertimų. Be to, domėdamasis gamtos mokslais, jis bandė kurti lietuvišką chemijos, botanikos, mineralogijos terminiją. 1846 metais išėjo pirmasis jo kalendorius. Iš viso jų išėjo 17. Taip pat jis pirmasis bandė versti žymius pasaulinės literatūros kūrinius į lietuvių kalbą. Rinko medžiagą lietuvių kalbos gramatikai, bandė sudaryti žodyną. E.

● Rūta Kilmonytė nuo rugpjūčio 15 d. dalyvaus pastatyme Jerome Kern. Oscar Hammer sen operetės „Show Boat“, kuri statoma Los Angeles Civic Light Opera Philharmonic patalpose,

LENKIJA LIETUVAI YRA KULTŪRINIS TRAMPLYNAS IS VAKARŲ

Kai Lietuva okupantų rusų yra aklina atitverta nuo Vakarų, vienintelis langelis iš jų yra kaimyninė Lenkija.

Visa tai, kas nauja Vakarų pasaulyje, kas surišta su moderniomis literatūros ir meno srovėmis, galų gale net su mado mis, ateina į Lietuvą daugiau siai per Lenkiją.

Į Lietuvą yra įvežami lenkų filmai, kai kurie iš jų yra labai augšto meninio lygio. Lenkuose yra išvystytas visai naujas, modernus kino ir teatro, tapybos ir skulptūros meno interpretavimo būdas, kuris daugeliu atvejų veikia ir Lietuvos menininkų planus bei sprendimus.

Šiaip lenkai ypatingų kultūrinių organizacijų neturi. Jie turi savo choras, choreografijos ratelius, kurie veikia prieš profsąjungų klubo.

KNYGA APIE ANTRĄJĄ PASAULINĮ KARĄ

Dar šiais metais numatoma išleisti knygą — Antrasis pasaulinis karas. Tai bus pirmą knygą lietuvių kalba apie tą pasaulinę žmonių katastrofą. Knyga virš 300 psl., kietais viršeliais, iliustruota retesnėmis nuotraukomis bei svarbesnėmis schemomis. Knygos turinį peržiūrėjo gen. St. Raštikis.

Šiandien lietuviškos knygos išleidimas sunkėja, nes ja domisi tik dalelė lietuviškos vi suomenės. Kad palengvintų ir šios knygos išleidimą, prašoma ją iš anksto užsiprenuotuoti. Prenumeratorių pavadės tilps toje pačioje knygoje. Pageidaujami garbės prenumeratoriai. Knygos kaina 4 dol. Užsisakoma iki š. m. rugsėjo 30 d. pas jos autorių ir leidėją (J. Vaičieliūnas, 195 Drinkwater Str., Sudbury, Ont., Canada).

TARPTAUTINIS AUTOMATINIO VALDYMO FEDERACIJOS KONGRESAS MASKVOJ

Š. M. liepos 30 d. pasibaigė dvi savaites vykęs tarptautinis automatinio valdymo federacijos kongresas, kuriame dalyvaavo per 1.000 mokslininkų iš 52 valstybių, jų tarpe JAV, Didž. Britanijos ir kt. Jame dalyvaavo keturi Lietuvos atstovai: technikos mokslų kandidatai.

A. JONYNAS

Paskutinė vakarienė

14.

NEVYKĘ PIETŲS

Nedidelė, bet jauki darbininkų valgykla tebekvėpėjo dažais. Bildžius iš karto pastebėjo, kad jos bufete nebuvo jokių svaiginamųjų gėrimų, išskyrus alų ir limonadą. Taip, tai buvo protinga. Kuriems galams laikyti alkoholinius gėrimus viešai iškeltus: įsigėrę darbininkai gali tik netvarkos pridaryti ir darbą užmiršti. Bet, kai užsakinėjant pietus, nebuvo net užsiminta apie jokią apetitą žadinantį skystymėlį, viršininko nuotaika krito. Velnius rautų, sėdint su rajono valdžia, nebuvo netgi kaip priminti tam kerėplai direktoriūkščiui, kad viršininkas Bildžius nėra koks nesąmoningas mu žikas, nuo kurio reikėtų slepti net ir menkiausią taurelę. Ne laiminga diena taip ir neketino pasitaisyti. Teko ramiai valgyti grietinėlę uždarytus šaltibarščius, paprastą, bet skanų kepsnį iš šviežios kiaulienos, gerti rūgštų obuolių kompotą ir kalbėti, kalbėti vėl apie tuos pačius ūkio reikalus. Jaunąjam direktoriui nestigo nei klausimų, nei sumanymų, nei pasiūlymų. Dar ir dar kartą jis stengėsi išgirsti savo viršininko nuomonę, išgauti pažadus paremti, padėti. Dieve, ko kitių įkyrių esti žmonių iš to jaunimo tarpo!..

O dar, lyg tyčia, Algis Trinkūnas, nutaikęs momentą, taip išraiškingai mirtkelėjo savo viršininkui, kad šio rankoje laikomas šaukštas su šaltibarščiais pradėjo šokinėti augštyti ir žemyn. Ne, Algiiui irgi užteks pataikauti... Jis baigia užmiršti bet kokias ribas tarp viršininko ir šoferio.

Vos pasibaigus pietums, Jonas Bildžius, nieko nedeisdamas, pareiškė skubiai grįžtas į Vilnių ir pradėjo atsisveikinti.

— Tad, jei galima, draugas viršininke, — dar kartą lino do jam į akis jaunasis direktorius, jaunuolišku nuoširdumu iš visų jėgų spausdamas ranką, — rytoj pat atvešiu į valdybą mūsų projektus. Gal dar šį mėnesį...

— Atvežk, atvežk, pažiūrėsim, — nutraukė viršininkas, nejuokiomis grietinėlėmis dantis.

Jis šokte išsoko į mašiną, užtrenkė dureles ir sušnypstė Algiiui: — Į Vilnių! Greičiau...

Taip, viršininkas visai nesuklydo. Jis iš tikrųjų nutarė

grįžti vienai nakčiai į Vilnių, padoriai pailsėti, atsigauti nuo šios praeities dienos. Į Vilnių iš čia buvo visai netoli. Vilniuje buvo namai, o namuose žmogus bent jau pats sau esti šeimininkas. Rytoj bus galima anksti ryte paspausti tiesiog Molėtų kryptimi, į kur Joną Bildžį ir jo šaunųjį šoferį vedė svarbūs eilinės komandiruotės uždaviniai.

KAIP ŽMONĖS VAŽIUOJA IŠ JOMARKO

Ar jums teko stebėti prieš karą valstiečius, besiruošiančius ir didelį jomarką, paskui jomarkę prekiaujančius, par duodančius ir perkančius, o paskui važiuojančius iš jomarko? Neteko? O! Tada jūs esate praleidę puikiausią progą pažinti plačią ir daugiaspalvę priešarinio vastiečio sielą.

Į jomarką būdavo ruošiamasi iš anksto. Kelias naktis sunkiai būdavo užmiegame. Vis žmogus galvodavo ir galvo davo, ką jis nuveš į jomarką, kiek galės gauti, ką turės nusi pirkti. Jomarko dieną būdavo keliams labai anksti, dar ne išaušus. Į vežimą, paruoštą jau iš vakaro, būdavo pradeda ma nešioti po vieną įvairiausias prekes. Jeigu tai būdavo ru deniop, šeimininkės įkraudavo porą maišų agurkų, pora ar trejeta maišų ankstyvųjų obuolių, gerą tuziną šviežių ir pa džiovintų sūrių, keletą dešimčių kiaušinių, didelę pintinę su jaunikiškais gaidžiukais. Šeimininkas įkeldavo aviną surišto mis kojomis, po sėdyne pakidavo keletą šeškų kailiukų, o kartais ir gerą punda džiovinto tabako lapų. Pagaliau ilga brikės gale būdavo įtaisoma dėžė su baltutėlaičiu, švariau siai nupraustu bekonu.

Kai pasiruošimas jau būdavo baigtas, šeimininkas labai rūpestingai, labai atidžiai kinkydavo į ilgabrikę arklius, paskui neskubėdamas sėsdavo ant šieno prikimšto maišo, atstojančio sėdyne, palaukdavo šeimininkės, plačiu mostu per sizegnodavo ir sakydavo:

— Su Dievo padėjimu, važiuosime...

Važiuodavo lėtai, iškilmingai. Kalbėdavosi tik apie reikalus. Jeigu šeimininkas būdavo ūsotas, jis oriai sukdavo savo ūsus ir santūriai atsakinėdavo į plepios žmonos kalbas. Kiekvieną kartą būdavo kruopščiausiai sudaroma jomarko pajamų ir išlaidų sąmata: labai tiskli ir tvarkinga. Nė vieno cento nebūsią išmesta kokiems nors mekniekiams arba nereikalingiems dalykams.

ŪKININKAI JOMARKE

Bet štai ir jomarkas. Šeimininkas išlaipina šeimininkę su kiaušiniais ir gaidžiukais, sūriais ir agurkais turgaus aikš

tėje, o pats su bekonu ir avinu patraukia prie geležinkelio stoties, į bekonų supirkimo punktą. Eilė milžiniška, laiko — laiko marios... Belaukiant, besišnekučiuojant, kur buvęs, ne buvęs atsitrenkia pirklys mėsininkas ir sudera aviną. Ir vėl laiko — marios. Eilė juda pamažėle, pamažėle. Keli kamy nai ima ir sutaria užsukti stoties bufetan, išgerti po bonkų tų alaus. Begeriant tą alų, žiūrėk, atėjo pietų metas. Į bufetą vienas po kito renkasi pietauti bekonų supirkinėtojai. Ty čiomis ar netyčiomis kažkuris iš supirkinėtojų garsiai, ne labai garsiai pareiškia, kad visų suvežtų bekonų šia dieni n. būsią galima nupirkti, nes po pietų reikia daryti dar didesnę atranką. Išgirdęs tokią naujieną, vienas iš kaimynų susigriebia:

— Vyrai, reikia pastatyti jiems kokį pusbonkiuką. Kiti taip — nepriims.

Vyrai stato supirkėjams pusbonkiuką, paskui kitą, paskui trečią. Paskui vyrai prašo supirkėjus gerai išžiūrėti į jų vedus ir grįžta prie vežimų. Po pietų eilė slenka žymia greičiau. Ne visus bekonus tenka sverti. Dažnas vežimas suka nuo supirkimo punkto su tebekriuksiančiu dėžė bekonu.

Štai ir mūsų šeikinko eilė. Jo bekoną, žinoma, priima pirmąją rūšimi. Tai vėl nemažas laimėjimas. Dabar jau ris tele skubama į ištūstėjusią turgaus aikštę. Šeimininkė laukia sutartoje vietoje. Visų agurkų ir obuolių ji, žinoma, ne pardavusi, bet sūrių, gaidžiukų, kiaušinių šiaip taip atsikra čiusi. Neduok Dieve, koks dabar tų kaimo produktų pigumas!... Jomarko sąmatoje pajamų dalis aiškiai neįvykdyta.

Bedejuojant, besiskundžiant, žiūrėk išlindo iš kažko krautuvis svainis, ar kūmas, ar šiaip geras pažįstamas. Ir jis pradeda aimnuoti. Paaimanavus, padėjavus, sutariama užėti valndėlę ir trktierį. Tik valandėlę. Šeimininkė griebia sa vo šeimininką už skvernų, bando sulaikyti, bet šeimininkas, jau paragavęs meškos kraujo, nesukalbamas...

— Eik, boba, — sako jis, — apsižvalgyk po krautuves...

Kol tu nusipirksi kas reikalinga, mes jau būsimė čia.

Boba dairosi, perka kas reikalinga, paskui supykusi perka ir tai, kas nereikalinga, o šeimininko vis nėra ir nėra. Jo ūsai dabar jau nulinkę, sumerkti į alų, liežuvis pinasi. Jam velniškai smagu ir norisi dainuoti. O kūmas, ar svainis, ar šiaip sau pažįstamas gundo kaip tikras nelabasis:

— Na, dar pusbonkiuką valstybinės...

— Ei, ei, Joseli, nešk dar pusbonkiuką ir po silkutę...

Tik su svogūnais...

Daugiau bus.

Badland sritis prie Red upės, klonio Alberto yra pažymėti na vietovė kaip savotiškai fantastišku formacijų — dolomitų, kuriuos sukūrė laiko amžinybė iš smiltainio, nelyginant kaip kuria skulptorius. Kai kurios šios jau ir apnaikintos formacijos yra 120 pėdų aukščio.

Albertos Badland prie dinosauro pėdsakų.

Lygioje prerijų šalyje pietryčius Alberto provincijoje, kaip gili žaizda vingiuoja Red upės sritis Badland. Ji tęsiasi nuo Three Hills, Alberta, beveik iki Saskatčevano ribų. Tai yra sritis siaurų slėnių, kuriuose susiformavo keistos figūros iš smiltainio, veikiamo vėjų ir lietaus, ir panašios į primityvias skulptūras. Sritis buvo rūpes tingai apėinama indėnų, nes jie tikėjo, kad „blogoji dvasia“ lina di tarpe uolų. Kada pirmieji ateiviai ištyrė slėnį prie Red upės, pamatė akmenų stovyklą, ir tą visą nesvetingą žemę, jie patys priėjo prie išvados, kad čia ūkininkavimui nėra galimybių, ir praminė šią vietovę Badland — bloga žemė.

Tačiau geologai mums sako, kad čia prieš milijonus metų buvo vidaus jūra. Į rytus nuo Rockie kalnų. Paskui vėl klimatas keitėsi ir plačios karū lygumos Mezozoiniais laikais tampa didžiulėmis pelkėmis. Klimatas anot tu pačių geologų buvo daug šiltesnis ir daug drėgnesnis negu dabartinė Amazonės aplinkuma Pietų Amerikoje. Augmenija buvo tropikų turtinga; milžiniški parapių medžiai, spygliuočiai augo pelkėtoje žemėje ir buvo čia pat, kur kartu veisėsi ir prieš istorinius dinosauros ir kitos pabaisos, kurios turėjo čia maisto daug.

Dabartinis anglis ir žibalas gavo pradžią iš tų laikų augmenijos ir gyvūnijos. Anglis formavosi Mezozoinėje eroje neaprepiamose pelkėse, kada milžinai paprastai šimtmečius

augę griuvo vieni ant kitų, kurių buvo spaudžiami. Šiuo atžvilgiu Badlande liko žymės, kaip miškai virto akmeniu ir kaip milžinų medžių kelnai įsi-rėžė siūlėmis į angli. Žibalas, taip gausiai randamas Alberto, taip pat turėjo geologinius šaltinius iš tų laikų buvusių vandens gyvių. Jų suakmenėjusių liekanos yra įvairiai išsilykė naftos ir jos susidėjusiose sluogsnuose ir daugelį iš jų šiandien galima rasti Red upės Badlande.

Tokie radiniai angly ir žibale patvirtina geologų teorijas apie įvairias gyvūnijos formas iš priešistorinių laikų. Ir Alberto Badland patiekia dar konkretesnių įrodymų apie buvimą jame Mezozoinėje eroje baidžių reptilijų ir kitų pabaisų, kaip milžinai driežai ir dinosaurai. Daugiau kaip 30 griaučių iš tų priešistorinių laikų yra jau iškasta pradėdant nuo darbų, pradėtų 1912 metais. Iš Red upės slėnio yra gauta daugiausiai ir geriausiai išsilaikę dinosauro likučiai, taip gerai dabar žinomi. Jų su rinkti ir sukomplektuoti griaučiai yra paskirstyti po viso pasaulio muzėjus.

Kai kurie iš tų tropinio gyvenimo formų likučių gyvuoja ir po šiai dienai, tai yra polionų metų, ir tai užtikina šiame slėnyje: pavyzdys yra iukka augalas, kuris auga tik pa-trėšus iukka vabalui.

Dabartiniai turistai ir keliautojai tūkstančiais lankydami 300 Badlando kv. mylių plotą per 35 mylių Dinosauro slėnį, plėnų kilpa, kurios reguliariai atstumai žymi didžiulio dinosauro kojų atspaudus (dabar nudažytus ir geriau matomus). Ir šiandien jų aktualus esimas neatrodo tolimas nuo galimybės stebint apnaikintą slėnį su jo stovylomis. (CS).

AUTOMATAS RŪŠIUOTI POPIERIUI

Lietuvos Mokslo akademijos energetikos ir elektrotechnikos instituto aspirantas Vytas Triubas sukūrė prietaisą automatiškai rūšiuoti popieriui. Automatiniis kontrolierius popieriaus kokybę nustato fotoelemento pagalba: ant transporto patekęs popieriaus lapas pereina kontrolinę zoną, kurioje specialus prietaisas pašalina broką. Šis automat popieriaus kokybeis nustatyti demonstruojamas šiuo metu vykstančioje Lietuvos ūkio pasiekimų parodoje. E.

ŽEMA KAINA

Laurentidėje, prie Val-David,

parduodami žemės sklypai: yra privatus ežeras su plažia medžioklė, žuklė, ski, — veikia visus metus. Mažas įmokėjimas. Daugiau žinių suteiks St. Morkūnas, tel. PO 8-0890.

Mosklo - Technikos naujienos

ARCHEOLOGINIAI KASINĖJIMAI JIEZNO APYLINKĖJE

Jiezno apylinkėje, netoli Augštadvario prie Verknės upės dunksančiame piliakalnyje, Lietuvos mokslo akademijos istorijos instituto archeologai jau trečius metus vykdo kasinėjimo darbus. Iki šiol rasta apie 1.400 akmenų, kaulų, metalo bei molio įvairių dirbinių, puodų šukių, fasoninių kokių fragmentų, naminių ir laukinių gyvulių kaulų. Radinių taip yra nemaža ginklų, papuošalų, namų apyvokos bei ūkio inventoriaus daiktų. Surinktoji medžiaga leidžia tvirtinti, kad piliakalnio apylinkėse žmonių gyventa jau pirmame, ant rami šimtmečio prieš Kristaus gimimą. Kultūriname sluogsnėje, priklausančiame mūsų eros pradžios laikotarpiui, atkasti briedžio, elnio, stumbro, tauro, barsuko, meškos, paukščių kaulai rodo, kad to meto žmonių gyvenime žvėrių vietą užėmė medžioklė. E.

APIE RADIO BANGAS
Ar gali radio bangos neigiamai paveikti augštesnio organizmo gyvąją ląstelę? Iki toki klausima dar visai neseniai mokslininkai būtų atsakę neigiamai. Tačiau atlikti JAV bandymai keičia nusistovėjusią nuomonę.

Bandymams amerikiečiai naudojo beždžionės rezusus, kadangi jos savo fiziologija yra artimiausios žmogui. Kaip vyko bandymai? Beždžionė patalpinta į specialų narvą iš varinės vielos. Narvo viršuje ties gyvūno galva įtaisyta perdavimo antena.

Įjungiamą aparatūrą. Antena ima spinduliuoti radio bangas. Pirmomis sekundėmis beždžionė į tai nereaguoja. Ji tartum kažko laukia. Vėliau ji pradeda drebtį. Bet tai trunka neilgai. Pracina dar minutė, ir beždžionėje pasireiškia karštingas požiūris. Jos nosis rausta, oda byksta, ji ima daryti grimasas, kalenti dantimis, išsiplečia jos akių lėliukės, virpa blakstienos. Greitu laiku ligos simptomai dar sustiprėja: kvėpavimas pasidaro nelygus, bėga seilės...

RASTAS PERGAMENTO LAPAS KAUNO ROTUŠEJE

Remontuojant Rotušės pastatą, pastogėje buvo rasta medinė lentelė: prie jos priklijuotas pergamento lapas, kuriame gerai išsilaikę beveik prieš 150 metų lenkų kalba padaryti užrašai. Lentelėje rašoma, kad 1810 metais buvo nepaprastai karšta vasara, degė miškai, pievos; oras visą laiką buvo prtvinkęs smalkių. Toliau rašoma, kad prancūzams įvygiavus į Lietuvą, Napoleonas Kaune gyveno keturias dienas. 1812 metais prancūzai traukdami si per Kauną į Prancūziją, paliko užkrečiamas ligas. Sirgo žmonės ir gyvuliai; ypač arkliai. Epidemija taip išsiplėtė, kad 1813 metais mirė daugybė žmonių. Prancūzų bėgimas buvo baisus. Kaune susidarė tokia padėtis, kad atrodė, jog atėję pasaulio galas ar paskutinio teismo diena. Prancūzai gabe no daug turtų. Toliau pergamente rašoma: Ši namų išgrafio Jurgio Zabielsko nupirko Juozas ir Silvestras Šimskiai. Namai buvo remontuojami 1810 m., o 1812 m., prancūzams traukiantis, buvo sudeginti. Pakartotinai namas buvo atremontuotas 1813 m. kovo mėne

Nuo ko žuvo rezusus? Gyvūnas žuvo nuo radio bangų, stipriai paveikusių centrinę nervų sistemą.

Iki šiol buvo laikoma, kad mažo dažnumo elektromagnetiniai spinduliavimai, t. y. ilgosios bangos, naudojamos radio ryšiuose, radiolokacijoje ir televizijoje, pastebimos biologinės įtakos neturi.

Kaip praneša komentatoriai, bangos užmušusios beždžionės, turėjo 388 megahercų dažnumą. Tai ultratrumposios bangos, naudojamos tik radio lokacijoje.

Tačiau pasirodė, kad ir pa-prastos radio bangos — nuo 5 iki 10 megahercų dažnumo — taip pat veikia gyvąsias ląsteles.

Česnako šaknys, veikiamos 5 min. 27 megahercų dažnu

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR KITUS UZIMTUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kitų informacijų

pas Montrealio atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI PASITIKĖTI

Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE

1126 SHERBROOKE ST. WEST. Tel.: VI 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada.

DO 6-8080

Quircaillerie Jacob Hardware REG'D.

Specialybė: DOVANOS

7610 Central St.

LaSalle.

mo radio bangomis po 24 val. patiria labai žymių pakeitimų.

Kol kas dar šie atradimai teoretiskai nevisai išaiškinti, bet jau galima padaryti kai kurias išvadas.

Elektromagnetiniai spinduliavimai, kitaip tariant, radio lokatorių ir radio stočių bangos gali veikti gyvąją ląstelę. Esant tam tikroms sąlygoms, jos ypač veikia centrinę nervų sistemą.

Šie faktai atveria kelią naujiems tyrimams fizikos ir biologijos srityje. Kai kurios problemos, kurios buvo laikomos išspręstomis, dabar reikalauja naujo patikrinimo. Pavyzdžiui, jau anksčiau pastebėta, kad tarp radio lokacijos stočių darbuotojų neretai pastebimi tokie susirgimai, kaip kataraktas.

Žinoma, nereikia per daug dilti dinti radio bangų pavojus. Pirmiausia tenka pažymėti, kad radio klausytojams tokio pavojaus nėra — jų aparatai priima, o ne skleidžia radio bangas. Be to, jeigu žmonėms taip smarkiai kenktų minėtos bangos, tai šis reiškinys jau seniai būtų pastebėtas. Antra vertus, atradimai, apie kuriuos tapo tik ką žinoma, iškelia naujų problemų, kurias spręsti teks mokslininkams.

VANDUO IS RIEBALŲ

Žmogaus organizmas, pa-prastai, vandenį gauna su maistu ir geriant. Bet vanduo atsiranda ir žmogaus kūne, bevyksiant įvairiems biocheminiams procesams. Pavyzdžiui, deguoniui besijungiant su vandeniliu, esančiu baltymų, angliavandenių ir riebalų sudėtyje (maistui oksiduojantis), atsiranda per parą 300—400 g vandens. Iš 100 g baltymų atsiranda apie 40 g vandens, 100 g angliavandenių — 55 g. Daugiau sia vandens duoda riebalai: 100 g riebalų — net 107 g vandens. Pastebėta, kad šiltesnėse kraštuose piemenys, būdami su avimis toli nuo vandens, stengiasi maitintis riebiu maistu.

Česnako šaknys, veikiamos 5 min. 27 megahercų dažnu

DVI ŽYMIŲ VYRŲ MIRT...

Atkelta iš 4-to pusl.

siemės istorijos teisės katedrą, tęsdamas ir archyvistikos dėstymą ekstra ordinario profesoriaus titulu.

K. Jablonskis yra padirbęs daug darbų iš teisės, istorijos ir kultūros sričių. Labai vertingi jo archyvinės medžiagos rinkimo darbai, ypač liečiant būdžiavos laikus Lietuvoje. Iš archyvų jis yra ištraukęs daug dokumentų, vertingų Lietuvos istorijai ir kultūristorijai.

Kaip ir tėvas, Jonas Jablonskis, buvo didelis patriotas ir neabejotinai didelis demokratas ir priešas bet kokios prievartos, tačiau visą laiką buvo spaudžiamas okupanto, kuris per savo politikus „redagavo“ jo raštus, pridudamas jiems „tinkamą formą“, kaip to reikalauja sovietinis tfa retas. Todėl, nors jie ir nepasižymi pilnu sovietišku, bet tūlu lapinsu jie buvo vis dėlto apžaloti, nusižengiant objektyviai tiesai. Mat, bolševikai, kaip ir naciai, viską savaip redaguoja. Tat dabar sunku nustatyti, kas tikrai parašyta K. Jablonskio ir kas yra „redaguota“ politrukų, kurių pareiga viską užtempti ant imperialisto kurpalo.

Be didelių darbų, kaip istorijos šaltiniai, nauji Vytauto laikotarpio aktai, nauji doku mentai apie M. Daukšą, A. Kulvietį, M. Mažvydą, baudžia vinių santykių Lietuvoje doku mentų rinkinys ir kiti raštai, kurių tarpe yra ir vertimų iš kitų kalbų, J. Jablonskis dalyvavo Vilniaus bei Lietuvos istorijos darbuose, kurie išleisti sovietijoje. Tikslai ir čia klausimas, kas čia yra paties K. Jablonskio ir kas politrukų?

K. Jablonskis buvo išrinktas Lietuvos mokslų akademijos nariu ir Akademijoje vedė istorijos - archeologijos sektorių.

K. Jablonskis palaidotas valstybės lėšomis liepos 30 dieną Vilniuje. Tiesa nesako, kuriose kapuose.

K. Jablonskio asmeny Lietuva neteko žymaus praeties ty rinėtojo, mokslininko ir žyca Films, Inc. Čikagos skyriaus kultūrininko.

J. Kardelis.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per Janina ADOMONIENĘ

Siunčiame įvairiausias vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

St. No. DE LUXE DRY CLEANERS

117-6th AVENUE, LACHINE

MF7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

Lenkų karo atstovo atsi-
miniui apie Lietuvą.

Karininkų Ramovėje

1938 m. gegužės 10 d. Tik ką grįžau iš surengtų gen. Raštikio mano pasveikinimui pusryčių (tikrumoje Lenkijos kariuomenės atstovui) karininkų Ramovėje Kaune. Pusryčiai praėjo labai įdomiai, duodami daug temų apgalvojimui. Reikia atvirai prisipažinti, kad gen. Raštikis, kiti generolai ir vyresni Lietuvos kariuomenės štabo karininkai (jų tarpe ir plk. Dulksnys) yra labai geri diplomatai.

Karininkų Ramovė Kaune, tikrumoje yra verta didelio viešbučio — klubo vardo, priimančio klubus ar viešbučius Anglijoje ir Amerikoje. Ji yra prie Laisvės Alėjos, dideliame, daugiaaugščiame ultra-naujo viškame, tam tikslui pastatyta pastate. Ramovė, kaip ir kaimiečiai klubai Londone ir Vašingtone, kartu tarnauja kaip viešbutis atvykstantiems kairininkams. Taip pat joje yra kavinė ir valgykla civiliams asmenims. Mūsų lenkiškas garnizoninis kazino Varšuvoje, palyginus jį su Kauno Ramove, atrodo labai vargingai.

12 val. 28 min. p. p. Ramovės prieškambarį laukė manęs plk. Dulksnys kartu su Ramovės šeiminku — majoru. Įvestas buvau į pirmą augštą, didelį salioną. Laukė čia manęs pirma, maloni, staigmena. Salės viduryje stovėjo gen. Raštikis, kiek toliau nuo jo — sta bo virš. gen. Černius. Tam tikram nuotolyje pusrūčių stovėjo kiti generolai ir augšta Lietuvos karininkija. Visi karininkai apsirengę vakarine uniforma, su ordiniais ir iškilmių diržais. Generolių atlapų ir kelnų lampas raudonumas, aukso išsiuvinėtos apikaklės, maišai kartu su štabo uniformų aukšniais akselbantais. Tai iškilminga sutikimo forma mane labai „pagavo“. Lenkijos kariuomenės nuostatai iš 1938 m. (dėl uniformų dėvėjimo) deja, neatsistojo lygiomis su lietuviais. Mano uniforma buvo pa prasta, tarnybinė: kardinis, ilgi batai, visai ordinarai. Vakarinę, iškilmingą, uniformą galėjome dėvėti tik po 6 val. v. Tas lietuvių Lenkijos garnizonas, tačiau jo kiti pakeitimai užsieniui nebuvo.

Generolai Raštikis ir Černius pasisveikino su manim, prisistatydami nuo dešinio sparno Lietuvos kariuomenės generolus ir pulkininkus: gen. Adamkavičių, 2-ros pėstininkų div. vadą ir kartu Kauno garnizono komendantą, gen. Gus taitį — aviacijos vadą, gen.

Vitkauską — pėstininkų inspektorį, gen. Popelišką, gen. Tallat-Kelpšą — kavalerijos inspektorį, gen. Nagevičių — Karo Muzėjaus direktorių ir kartu sveikatos sk. viršininką, gen. Musteikį — karo mokyklos komendantą, plk. Valiūšį — pirmo husarų pulko vadą Kaune ir kelis kitus pulkininkus iš Lietuvos generalinio štabo, kurių pavardžių nepri simenu. Iš viso buvo susirinkę per 20 asmenų.

Po pasisveikinimo bendra atmosfera man buvo labai sunki. Lietuviai generolai ir pulkininkai žiūrėjo į mane, kaip į koki „rara“ — nenuleidžia nuo manęs akių. Žiūri tiesiai ir tyli. Jaučiuosi kaip mėgėjas — aktorius scenoje. Reikia ką nors sakyti, ką nors daryti. Tačiau lietuviai nerodo jokios iniciatyvos, nors pirmas žodis priklausė jiems. Kreipiuosi į gen. Raštikį rusiškai, pareikšdamas kairininkų Ramovės pastato grožį. Šale gen. Raštikio stovėjo Černius ir plk. Dulksnys, tačiau jie kalboje nedalyvauja. Likusieji karininkai toliau stovė pusrūčių, įtemptai stebė mane ir tyli, net nesikalbėdami tarpe savęs. Labai atyžiai klausosi, ką sakau gen. Raštikiui ir... tyli. Taip turėjo būti iki pat pusryčių pabaigos.

Vyriausiu pusryčių šeiminku, padedant Ramovės majorui — šeiminkui, yra plk. Dulksnys. Po kurio laiko jis kreipiasi į gen. Raštikį, pranešdamas, kad pusrūčiai yra paruošti. Vartoja rusų kalbą, nes jį visi mokame. Gen. Raštikis kreipiasi šiais žodžiais į mane: „Pone pulkininke, eisime ką nors išgerti ir užkąsti. Prie progos pamatysite mūsų karišką namą kurį laikome mūsų bendra nuosavybe“.

Bus daugiau.

PLAUČIŲ VĖŽIU

JAV 1950 m. sirgo 28 kartus daugiau žmonių, negu 1914 m. 1953 m. nuo jo mirė 22 tūkstančiai žmonių. O cigarečių pasta ruoju laiku čia surūkoma tris kartus daugiau, negu prieš 25 m. Ar rūkymas turi įtakos su sirgimui plaučių vėžiu? Tuo tikslu buvo stebima 100 tūkstančių rukių ir tiek pat nerūkkančiųjų. Po trejų metų buvo pastebėta, kad nuo plaučių vėžio mirė du su puse karto daugiau 50—70 metų amžiaus rukių, negu nerūkkančiųjų. Su sirgimu plaučių vėžiu susieja tabako dūmuose esančios deringosios medžiagos.

St. CATHARINES, Ont.

KLB ST. CATHARINES APYLINKĖS VALDYBOS ATSIŠAUKIMAS

Lietuvių Bendruomenė yra visų lietuvių junginys, kuriam dalyvaudami galime išsi laukti savojo tautybės svetimose kraštuose ir teikti pagalbą savo pavergtam kraštui. LB savus tikslus pasiekia būdama gyva ir veikli. Kaip kiekviena organizacija, taip ir LB tam tikslui reikalinga lėšų. Ypač mažosioms lietuvių kolonijoms lėšų problema yra didelė, nes iš mažo lietuvių skaičiaus ir pinginės rinkliavos visai mažytės, kurioms neįmanoma pasiekti bendruomeninių tikslų. Todėl neišvengiamai tenka kreiptis pagalbos ir į kitų kolo nių lietuvių.

KLB St. Catharines apylinkės v-ba lėšų padidinimui organizuoja piniginę loteriją, 50 — 50 pagrindų, ir yra daug kam išsiuntinėjusi platinimui biuletenų knygetes. Knygutės po 10 biuletenų. Bileto kaina 25 ct., bet perkantis visą knygutę mokama tik 2 dol. Gavusius šias knygetes maloniai prašome išplatinti ir su mūsų valdyba vėliausiai iki š. m. rugsėjo mėn. 10 dienos atsiskaityti. Rašyti tiesiog: pirm. Jonas Grigas, 13 Chesnut St. E., St. Catharines, Ont. Blogiausia atveju negalinti išplatinti neužlaikykite ir nenumeskite, bet artinčiau siam laike knygetes gražinkite.

Loterijos traukimas vyks rugsėjo 17 dieną, Merritton Com

munity Centre Hall. Tą dieną bus minima Tautos šventė — Rugsėjo aštuntoji ir 550 metų Žalgirio mūšio sukaktis.

Tai šia proga atkreipiame plačiosios visuomenės dėmesį. Kad rugsėjo 17 d. St. Catharines bus didelės iškilmės. Prašome iš anksto pasiruošti ir tą dieną rezervuoti šioms didžio ms iškilmėms.

Valdyba.

B-NĖS PRANESIMAS.

Į Niagaros pusiasalio Tautos šventę ir kartu Žalgirio mūšio sukaktį atžymėti ruošiamas iškilmes rugsėjo 17 d. programą papildyti sutiko atvykti buvęs v-bės aktorius St. Pilka.

Šią nepaprastą žinią praneša KLB St. Catharines apylinkės valdyba.

Prie to v-ba jau gali pasigirti, kad didelis pritarimas ir gražūs atsiliepimai ateina dėl mūsų rengiamos loterijos iš tolimųjų vietovių, kaip Vancou verio, Windsor, Sudburio ir Oakvilles. Iš Oakvilles J. Klipčius, mokėdamas už dvi knygetes 4 dol., dar pridėjo 1 dol. aukų. Jis pareiškė, kad tokį reikalą turiu paremti ir jei reikės visada paremsiu, nes stiprinant b-nę, sustiprėsime ir visi lietuviai.

Jei sulauksime ir toliau panašaus pritarimo, tai tikrai savo tikslą atsieksime ir savo reikėjimui neapvilsime.

V-ba.

SAULT Ste. MARIE, Ont.

PAGERĖJO DARBO REIKALAI.

Ši pavasari ir vasaros pradžioje buvęs mieste rekordinis bedarbių skaičius (imant nuo 1953-54 metų) šiuo laiku gerokai sumažėjo.

Pieno fabrikas „Algoma“ pašaukė daugumą atleistų darbininkų ir dirbaniųjų skaičius Nuo rugpjūčio 1 d. šioji darčia pakilo ligi 6700 žmonių. bovietė, sulig dabar turima ir 1961 m. rugpjūčio 1 d. pasibai gianičia darbo sutartimi, pakėlė darbininkams 10 centų valandai atlyginimą. Pats žemiausias šiame fabrike atlyginimas, kurį gauna labai mažas darbininkų skaičius, dabar yra \$ 1,95½ valandai, o pats didžiausias valandinis atlyginimas, kurį gauna tik nedidelis ypatingai kvalifikuotų specialistų skaičius (27-ta darbo atlyginimo klasė ar grupė) yra \$3,51½ valandai.

Pieno produkcija praėjusio liepos mėn. truputį viršijo 100.000 tonų, t. y. grįžo į norma

lią padėti, tik niekas negalėtų atspėti ar ilgam laikui. Kalbant apie mūsų pieno fabriką, tai yra dar vienas įdomus reiškinys, kuris atsitiko, turbūt, pirmą kartą šio fabrikos istorijoje, tai gautas užsakymas iš vokiškos bendrovės.

Rugpjūčio 15 d. turi pradėti darbą mūsų miesto Mannesmann vamzdžių fabrikas, kuris nuo birželio pabaigos buvo visai sustojęs. Vietinis dienraštis „Sault Star“ sako, kad šis fabrikas pašauks apie pusę atleistų darbininkų ir dirbsią tik vieną pamainą apie 200-250 žmonių.

Apie savo operacijų išplėtimą ir fabriko padidinimą skelbia vietiniame dienraštyje ir didžiausią mūsų miesto lempjūvė bei fanieros fabrikas „Roddis“ (mūsų žmonės sako „rudis“!), kur šiuo laiku dirba apie 600 darbininkų. Ši bendrovė dabar susijungia su kita panašia ir daug didesne amerikiečių (ar Amerikos vokiečių) bendrove Weyerhaeuser (Marshfield, Wisconsin).

Darbo reikalų pagerėjimas matomas ir kitose darbovietėse bei srityse. Štai, pavyzdžiui, miesto statybos inžinierius praneša, kad laike liepos mėn. išduoti 140 naujiems namams statyti leidimai. Čia neįskaito mi panašūs leidimai, išduoti priemiesčiuose ir sakoma, kad ligi liepos mėn. šioje srityje buvo labai didelis atsilikimas ir mažiau darbų, jei palyginsime su praėjusiais metais.

KITOS NAUJIENOS.

Turime nelabai karštą, bet ir nešaltą vasarą. Išdirbusiam ilgas valandas fabrike žmogui pranyksta beveik visa energija ir lieka tik du pasirinkimai, tai skubiai spausiti kur nors prie ežero, arba kiurkso

MŪSŲ SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

Kauno stadione įvyko bokso rungtynės tarp Kauno ir Uzbekijos. Jos baigėsi 5:5. Tačiau kai kurie žiūrovai buvo nepatenkinti teisėjų sprendimais ir kaip Tiesa liepos 27 d. rašo keli chuliganai išėjo po varžybų iš stadiono, grubiai pažeidė viešąją tvarką, bandė prieštintis milicijos darbuotojų nurodymams. Respublikinė prokuratura tiria reikalą ir kaltininkai bus griežtai nubausti. Atrodo, kad po rungtynių įvyko muštynės su milicija.

Čekoslovakijos pirmosios futbolo lygos narys Slovan komanda lanėsi Lietuvoje. Su Kauno Banga ji sužaidė 1:1, nugalėjo Lietuvos meistrę Šiaulių Elniū net 7:0 ir Panevėžio MSK 8:1.

Tarptautinėse šuolininkų ir vandenį varžybose Maskvoje dalyvavo A. Karekaitė — Pipynienė. Lietuvaitė: Europos meistrė, šokinėjo tik nuo bokšto ir buvo septinta.

Vilniaus boksininkai augsta pasekme įveikė Košaių — 8:1. Lenkai Kaunui neprilygo nei savo technika, nei jėga.

Lietuvos lengvosios atletikos namuose, taip sau netoli šal dytuvo...

Dėl tos vasaros ir mūsų valdybos veikla tuo tarpu apsiribojo tik rengiamomis gegužinėmis. Pats sunkiausias valdybos uždavinys šios vasaros pabaigoje ir rudens pradžioje be abejo, bus tolimesnis šėstadinio mokyklos gyvybės išlaikymas.

Tačiau, sakoma, kad turint gerų norų, yra viskas galima, viskas įmanoma ir visos kliūtytys yra įveikiamos.

Korespondentas.

LIETUVI, SKIRK VIENOS DIENOS UŽDARBĮ SALPAI

AUKOK BESIMOKANCIAM JAUNIMUI — VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, suteikia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padaires ir patenkina dvasiškai. Todėl įsigykime sau ir dovanų artimesiems, vaikams ir jaunimui.

Bronys Raila. TAMSIAUSIA PRIEŠ AUŠRĄ	5.00
Vladas Šlaitas. ANT SAULĖGRAŽOS VAMZDŽIO (premiuota)	\$ 0.50
Fr. Mauriac. GIMDYTOJA, romanas	1.75
A. Kutkus. ARTISTO ATSIMINIMAI	2.00
H. Senkevičius. KRYŽIUOČIAI, romanas I ir II tomų po 3.50	7.00
Fr. Mouriac. GIMDYTOJA, romanas	1.75
Levinas — Banišauskas, ANGLIAKASIŲ ATSIMINIMAI	3.00
J. M. Valter. SIDABRAS PRIE SANDAVAKO, Sibiro romanas	1.25
1960 METŲ KALENDORIUS, 60 psl.	1.00
Lietuviškasis LIBERALIZMAS, 12 autorių	3.00
Mokyklai ir gyvenimui. LIETUVOS ŽEMELAPIS	3.50
Su aiškinimais, vietų vardais ir tt.	
M. Čapkauskas. AUKSO MINTYS, aforizmai	6.00
Zurnalas LIETUVA	0.50
M. Katiliškis. MİSKAIS ATEINA RUDUO Romanas	\$ 5.00
A. Baronas. MĖNESIENA, rom.	\$ 2.50
P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS.	\$ 2.00
S. Miglinas. PAVERTGTOJI LIETUVA	1.50
S. Miglinas. LIETUVA SOVIETINĖS AGRESIJOS DOKUMENTUOSE.	1.50
„STUDENTŲ VARPAS“	0.50
J. Mingirdas. PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, POSAKIAI	3.50
„VARPAS“ (dvigubas)	2.00
Dr. J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS	\$ 4.00
J. Simonaitytė. PENKIŲ PAVASARIŲ AUDROJ.	0.50
E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE	0.50
Karolė Požeraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ.	1.50
Paulius Jatulis. PO TOKSTANČIAIS KAUKIŲ	1.50
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS SEIMOJE	1.50
B. Pukelevičiūtė. METOGES.	1.00
Merimee. KOLOMBA, romanas.	2.50
V. Žemkalnis. KUDIRKOS SAJODIS	0.75
B. Stundžia. BURIAVIMAS IR JORININKYSTĖ	2.00
K. Požeraitė. NUSIDEJĖLĖ, romanas	\$ 2,—
J. Gruodis. VISUR TYLA, AGUONĖLĖS, RŪTA, RUGIAGĖLĖS	\$ 1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI ir MINTYS	\$ 1.50
P. Orintaitė. MARTI IŠ MIESTO	\$ 0.75
V. Tamulaitis. SUGRŽIJMAS	\$ 1.10
Vytis. RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žodynė	\$ 0.75
Prof. Roemeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA	\$ 0.25
Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q., Canada.	

Lietuviai advokatai NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors, Notary Public.

35 Heyden Street (netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga

Victor D. ALKSNIŠ

Advokatas — Notaras

62 Richmond St. West (Kamp. Bay ir Richmond)

Room 901,

Toronto, Ont.

Telefonas EM 2-2585

A. F. McKAGUE

Barrister and Solicitor Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 North Ontario Bldg. 330 Bay Street, TORONTO 1, Ontario.

CBC pareigūnai važiuoja per visą Kanadą ir tikrina CBC įrengimų tinklą.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperat

„P A R A M A“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdraus

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak. Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vakar. Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W. Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

LIETUVIAI KURIA LIETUVISKĄ SEIMĄ

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos aplinkumoje, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarna vimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

HAMILTON

HAMILTONO LIETUVIŲ NAMŲ AUGIMAS

(V-bos p-ko St. Bakšio pranešimas nariams liepos 31 d. metiniame susirinkime).

Hamiltono ir jo apylinkių lietuviai, įsijungę į didįjį tautinio paminklo išėvijoje — Lietuvį. Namų Hamiltone kūrimą, gal būt ir patys to neįsąsądami, mūsų tautinį veikimą pakreipė pačia efektyviausia linkme. Mes jau dabar matome, kad mūsų lietuviško išsilaikymo pastangos, atremtos vien tik į idėjų nio pobūdžio organizacijas, su kiekviena metais silpnėja. Pats šių kraštų gyvenimas diktuja ir verčia tautiniam išsi laikymui įsijungti naujų būdų ir priemonių, kuriomis lietuvis, o ypatinai čia augęs jau vis, giliau susidomėtu, verčiamas savo asmeniško gyvenimo interesų. Todėl steigimas bet kokių ekonominių pagrindais lietuviškų institucijų, atremtų į kooperatinę dvasią, yra visais atžvilgiais sveikintinas ir vertas mūsų visų didžiausios dėmesio ir paramos.

KLB Hamiltono A-kės susirinkimas, įvykęs 1956 m. sausio 15 d., Liet. Namų įsijungimo darbą įstatė įtikrinsiančias žes. Išrinkęs pirmąją LN v-bą, jis suteikė jai pilnus įgaliojimus. Nuo tos dienos LN nūs telkiamos lėšos žymiu staigumu pradeda augti ir pamečiui taip atrodo:

1956 m. sausio 15 d. perimta iš Laik. LN v-bos \$ 22,79, 1957 m. bal. 1 d. LN jau turėjo \$ 13,533.57. 1958 m. bal. 1 d. LN kapitalas išaugo iki \$ 34,156.05.

Turėdamas šias lėšas, LN narių susirinkimas, įvykęs 1958 m. kovo 3 d. St. Michael saleje, kuriam pirmininkavo G. Palmer ir sekr. buvo J. Romi kaitis, vienbalsiai nutarė už pirkti Delta nuosavybę už \$

	1958.IV.1	1959.V.1	1960.V.1
	skaičius suma	skaičius suma	skaičius suma
Akcijų.....	334 \$ 34,300	622 \$ 62,200	775 \$ 77,500
Paskolos laktų....	—	20 \$ 2,000	96 \$ 9,600
Viso.....	343 \$ 34,300	642 \$ 64,200	871 \$ 87,100

Augščiau paminėti faktai sa ko, kad ir LN nariai ir valdybos praieityje darė apgalvotus ir tikrai gerus LN atžvilgiu sprendimus. To paties visu nuosirdumu linkiu ir būsimosioms Vboms!

Kaip asmens gyvenime, taip ir organizacijų darbe užsina ir blogesnių dienų. Suknesni laikai LN atėjo ši pavasarį. Vien metu padėtis buvo tokia: kinas 3 mėn. nedavė pelno, bu vo atsakyti 4 butai, stovėjo ne išnuomos 2 krautuvės, gauti 10-ties narių pareiškimai par duoti jų akcijas sumoje \$ 3,400 ir pinigų jiems gražinti.

LN v-ba susidariusią sun

kesnę padėti išlygino, ir šiuo metu visi butai ir krautuvės, išskyrus vieną, o taip pat ir kinas, išnuomuoti. Vienam nariui jau yra gražinti \$900, o kitiems 2-ms \$900, paruošti at mokėti rugp. 28 d.

Šių metų rugp. 1 d. LN mė nesinės pajamos yra:

Už 20 butų \$ 1,295
Už 8 kraut. ir rašt. \$ 470
Už kiną \$ 600
Viso \$ 2,365

Didžiaja LN įsigijomo kiti timi yra vienybės stoka mūsų visuomenėje. Ji pasireiškia ne tik didelės dalies mūsų tautiečių pasyvumu, bet taip pat kai kurių jų sąmoningų LN ardančių veikimų. Tie blogos valie tiviai, vadovaudamiesi grynai asmeniniais interesais ir ambicijomis, visomis savo jėgomis stengiasi LN sužlugdyti. Paskutiniu metu šios destruktivios jėgos perėjo į po grindį ir, operuodamos melu, šmeižtais ir kitomis žemomis priemonėmis, nori visuomenėje palaužti pasitikėjimą L. Na mais. LN nariai su nežymio mis išimtimis laikosi tvirtai ir už tai Tamstoms savo ir v-bos vardu nuosirdžiausiai dėkoju!

Lietuvių Namų ateities galimybės yra didelės. Jeigu nariai ir būsimos valdybos paro

dys tokį pat pavyzdį, susi klausymą ir darys nuosirdžia ai apgalvotus sprendimus, kaip iki šiol yra didelio pagrindo tikėtis, kad LN šio dešimtmečio eigoje gali išaugti arti milijoninės bendrovės! Tik daugiau pasitikėjimo, šalto lietuviško gaspadoriško proto, drąsos ir veržlumo ir tikrai atsieksime daugiau negu tikimės. Tik kantrybės ir ištvermės, o būsimoms v-boms energijos, didžiausio taupumo ir preciziško sąžiningumo!

Visus kviečiu nors dalį savo asmeniško santaupų investuoti į Liet. Namus, kur jos ir asmeniškai nauda mums neša ir kartu lietuvišką tautinį darbą dirba.

JAU ISMŪRYTOS

naujos klebonijos sienos ir už dėtas stogas. Pradėti vidaus įrengimo darbai, kuriuos nu matoma užbaigti rugsėjo m. Vietos parapijos kleb. kun. dr. J. Tadauskas grįžo iš dviejų savaičių atostogų ir visą laiką būna prie statybos darbų, vakarais lankydamas savo parapijiečius, kurie gausiai auko ja naujos klebonijos statybai.

ATOSTOGŲ METU

Hamiltoną aplankė rašyt. J. Cicėnas su žmona ir dukrele iš Amerikos. Apsistojęs buvo žmonos sesers — pp. Bugailių kių šeimoje.

MŪSŲ KOLONIJOS

tautiečiai numato gausiai dalyvauti septyntoje Kanados L. D. Toronte. Hamiltonas ir toliau vadovaujasi šūkiu: kas kas, bet Hamiltonas visuomet ir visur dalyvauja!

PIRMAS SPORTININKŲ

pasirinkimas yra rengiamas rugsėjo 24 d. Knights of Columbus salėje. Ruoškimės, nes bus daug įvarimų. Plačiau bus po Kanados LD.

VIETOS L. B-NĖS V-BA

deda pastangas šiemetinė Kr. Tarybos sesijai sušaukti Hamiltone. Tiesa, toks suvažiavimas yra surištas su išlaidomis (kasoje nedaug pinigų liko), tačiau Krašto V-ba numato hamiltoniečius paremti finansškai. K. B.

• Juozas Girdvainis, žinomas iš anksčiau Hamiltono biznierių, neseniai išlaikė Real Estate egzaminus ir pradėjo verslą nekilnojamo turto pardavimu: 76 Proctor Blvd, Hamilton, Ont. tel. LI 4-7409.

• Kl. Girdvainis išvyko ilges naują Kanadą, iš kur jis teiks informaciją apie vietos lietuvių gyvenimą.

PERMAINOS DARBO SRITY

Dar labai netolimoj praieityj darbininkui būti atleistam nuo darbo, baimę kėlė jo (darbo) sumažėjimas. Dabar jau dides

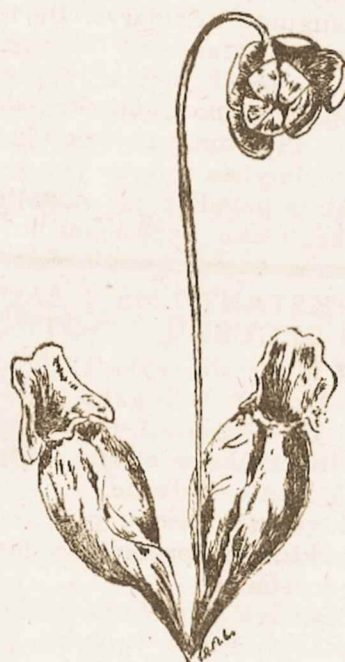
nę baimę kelia įmonių automatinimas, įvedant taip vad. „push batton“ sistemą. Taigi ir Hamiltono didžiosios plieno pramonės gamyklos, kasmet įveda vis daugiau ir daugiau naujų patobulinimų bei automatu. Tuo tarpu jie dar tik stumia darbininką į žemesnę atlyg. kategoriją.

Artėja „juodos“ dienos ir akmeninėms anglims, kurias norima pakeisti į natur. dujas ar alyvą. Vietos plieno fabrikas „Stelco“ jau veda derybas dėl gavimo 33 mil. kūb. pėdų natūralių dujų dienai. Šiuo metu miestas jau turi šešias gigan tiškas pram. krosnis, kurios naudojamų dujų ar alyvą. Taigi imonė įsiekia naujų būdų sumažinti savo gaminių sąv kainą.

JAUNI NUSIKALTĖLIAI

Rugpjūčio 4-tos dienos vėly vakarą, miesto autobusų linijos varuotojas buvo sunkiai sumuštas dviejų 16—17 metų jaunuolių.

Vairuotojas, privažiavęs pas kutinę linijos sust. vietą, apsisuko ir prieš pradėdamas tęsti važiuotę kita kryptimi, kelio mas minutės išsėjos autobuse užsidarė duris. Netrukus priartėjo du jaunuoliai prie autobuso, kuriuos vairuotojas įsileido, manydamas, kad tai keleiviai. „Keleiviai“ tuoj šoko mušti jį. Primušę šoferį iki sąmonės netekimo kietu daiktu, mušėikos pabėgo pasigrobę autobuso bileto ir gyv. pini gais, viso apie 150 dol. Nelaimingasis, atgavęs sąmonę, iššliaužė iš autobuso ir tokiu būdu pastebėtas ir nuvežtas į ligoninę. Nusikaltėliai dar jies komi. Z' P.

Newfoundlando gelė emblema-pitcher (ąsotelis). Newfoundlandas 1954 m. pasirinko ją savo emblema. Pitcher Plant, lo tyniškai Sarracenia purpurea, auga durpėtose vietose ir rūgščiose žemėse. Pitcher Plant arba indėnų ąsotelis yra įdomus augalas botanikams, o taip pat ir gamtos mėgėjams. Didokas ir patrauklus purpurnis žiedas pasirodo gegužės m.

NIAGARA FALLS, Ont.

NUOSTABIAI PERPLAUKĖ NIAGAROS KRIOKLĮ

Niagariečius nustebino ir nu skambėjo per visą pasaulį atsitikimas, kad septynerių metų jaunuolis Roger Woodward perplaukė Niagaros krioklį be jokios apsaugos. Tai pirmasis įvykis istorijoje.

Yra užregistruoti trys atsitikimai, kad Niagaros krioklį perplaukė žmonės, bet visi trys perplaukė kaip nors apsaugoti — bosuose, guminiuose balionuose, ar kitaip, o R. Woodward perplaukė be jokios apsaugos. Perplaukė pri puolamai, nelaimės ištiktas.

Atsitiko taip. Tūlas J. Honeycutt, panorėjęs atšvesti savo 41 metų gimtadienį, išsiren gė motorine valtimi paplaukyti Niagaros upe, apie 6 mylios

tę ir berniuką. Tačiau jiems be plaukiant, sugedo motoras, ir vaikai pradėjo nešti pavandė niui. Honeycutt bandė valtį nu kreipti į krantą, bet stipri srovė ją apvertė. Berniukas ir mergaitė turėjo gelbėjimosi lėmenes. Mergaitė pasisėkė pri artėti prie kranto ir ją prie krioklio ištraukė į krantą. Berniuką gi srovė nunešė, ir jis nuo „arklio pasagos — horse shoe“ nukrito nuo 162 pėdų augščio. Budinti valtį jį iš traukė, truputį apkultą, bet po dviejų dienų jis jau parvyko iš ligoninės namo. Tai jis, 7-rių metų berniukas, Roger Woodward ir yra tas, kuris Niagara perplaukė be jokios apsaugos ir be jokio pasiruošimo.

O varduvininkas taip ir augščiau krioklio. Su savim dingo Niagaros krioklio srovė jis pasiėmė dar du — mergai se...

WINNIPEG, Man.

GERAI GYVUOJA PARAPIJA

Winnipegio lietuvių bažnyčia kas sekmadienį susirenka daug lietuvių. Kun. Bertašius yra jaunas ir energingas klebonas ir moka su visais gražiai sugyventi. Jo pastangomis buvo suruošta lietuvių vaikams vasaros stovykla Oak Pointe, netoli Manitobos ežero. Dauge lis Winnipegio lietuvių vaikų čiu turėjo gražias atostogas puikioje gamtoje. Kl. G.

SAUNIOS KRIKSTYNOS

Liepos 31 d. Ona ir Juozas Baranauskai pakrikštijo pirmą dukterį Juditos vardu. Krikšto tėvais buvo Monika ir Povilas Maleišos. Tą patį sekmadienį pp. Baranauskų ūkyje susirinko daug svečių. Veik vien tik ūkininkai dalyvavo. Iš Mac Gregoro buvo atvykę žinomi visuomenininkai Julė ir Povilas Liaukevičiai, Petras ir Me

ir išbūva ligi rugpjūčio. Žieda, palinkusiomis galvutėmis pasirodo ant dviejų pėdų stiebo. Jo penki taurėlapiai yra tam siai purpurinės spalvos. Penki vainiklapiai yra šviesiai raudonos spalvos ir jie supa geltoną sėklasostį. Lapai su tuštuma daro keistą įspūdį, nes jie visa da pilni vandens ir prigėrusių vabzdžių.

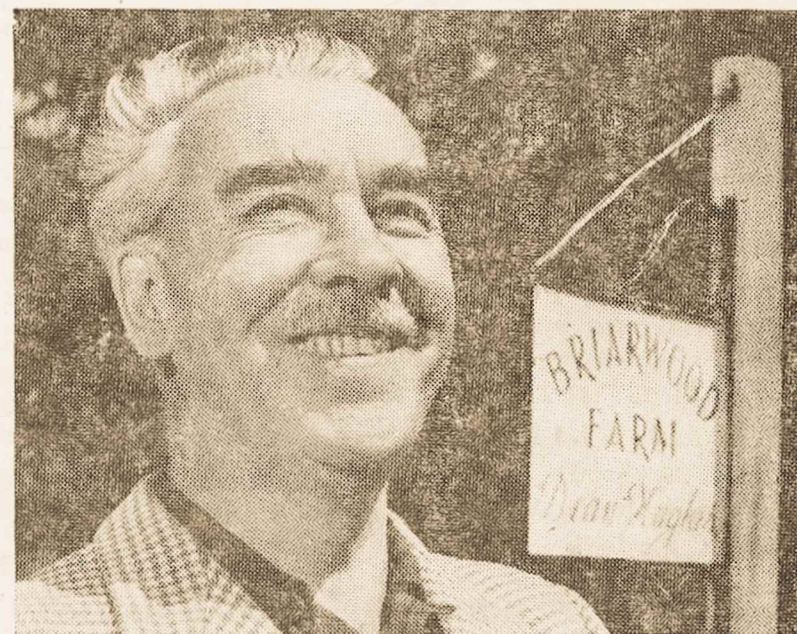
lanija Satkūnai, Birutė ir Vl. Giedraičiai, Balčiūnų šeimos ir kt. Visai atstiktinai dalyvavo ir Jūsų bendradarbis, kuris svečiuojasi Manitobos provincijoje. Gražios ir kalnuotos apy linkės daro malonų įspūdį. Svečiai buvo labai nuosirdžia i pri imti ir sočiai vaišinami. Kelios gražios valandos praėjo labai linksmam ir svečiai yra nuotai ka skirstėsi vėlai vakare namo. Visi linkėjo tėvams džiaugsmo ir mažajai gražiai augti lietuviškoje dvasioje! Kl. G.

ATSIKVIEČIA IS LENKIJOE

Apolonija Šidagytė iš kelio nės Toronte, Hamiltone ir Niagaroje jau grįžo atgal į Winni pęgą, kur ji pastoviai gyvena ir dirba. P-lė Šidagytė prieš kiek laiko yra atvykusi iš Lenkijos Wroclavo miesto, kur jos tėvai (lietuviai) ir dabar tebe gyvena. Ji rūpinasi savo tėvų atkvietimu Kanadon.

APIE MCGREGORĄ

ir gretimose apylinkėse gyvena daug lietuvių ūkininkų, kurie gana gražiai verčiasi žemės ūkiu. Be pp. Liaukevičių, čia gražiai yra prasigyvenę B. V. Giedraičiai, J. V. Butkevičiai, Satkūnai, Zemačiai ir dauge lis kitų. Kl. G.

Dean Hughes, kuris būdina Kanados žemės ūkį.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7679 George St., Ville Lasale.

Ivairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI NAMIŠKIAM

Lietuvių Prekybos B-vė., Anglija.

Montrealy: Aug. Mylė. Tel. UN 1-8675

991 St. Elizabeth St., Montreal 18. P. Q.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISU ROŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. Raymond 7-3120.

TAUPLYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“

Išd. namos paskolos iki \$ 3,000. Morgičių paskolos iš 7% iki 1% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybe apdrausta.

Darbo dienos: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais 9—12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9—12 val. ryto ir 5—8 val vakare, Minden Building, 20 King St. E., Room 13, notaro A. Liūdžiaus įstaigoje II augšte, tel. JA 7-5575.

A. I. LUDZIUS, B. L.

Viešasis Notaras (Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarnavimai. Morgičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,

Hamilton.

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

Rugpjūčio 21 d. pp. Skruibių ūkyje Point Fortune vietovėje rengia

tradicinę šaulių gegužinę

Programoje:

Prizinis šaudymas.

Žvejų meškeriojimo varžybos.

Sportas, žaidimai.

Bufetas, loterija.

Muzika ir šokiai.

Ižanga 50 ct.

Jei tą dieną lytų, gegužinė

nukeliama į rugpjūčio 28 d.

Kuopos Valdyba.

MONTREAL

SV. KAZIMIERO
PARAPIJOJE

Daug vestuvių. Rugp. 20 d. 10 val. ryto tuokias P. Butti no su Genovaite Rimkute ir 11 val. R. Slapkūnas iš Waterburio su K. Gerharlaite. Rugpjūčio 27 d., 9 val. ryto tuokias A. Mikalajūnas su D. Gariepy ir 11 val. 30 min. P. Galley su D. Juodkus. Rugpjūčio 3 d. tuokias Jonas Širvydas su M. Stevenson. Kitos vestuvės bus paskelbtos vėliau. Visus tuokias kieb. kun. J. Bobinas.

Šeštadienį kun. J. Bobinas pakrikštijo B. ir J. Macevičių pirmagimę dukrelę Bonny Anne vardais.

MONTREALIO KAT. MOTERŲ DRAUGIJA

rugpjūčio 28 d., sekmadienį, ruošia ekskursiją į Marijos motinos šventovę Ste Anne Beaupre už Eubeco miesto. Su sirta su autobusų b-vė, bus gautas didelis autobusas su daug vietų ir kelionė kainuos tik 7 dol. Pakeliui bus galima aplankyti ir kitas įdomias vietas: Trois Rivières, Cap de la Madeleine ir kt. Prašom registruotis pas P. V. Piešiniene, tel. DO 6-4165. (AV).

LIETUVOJE ATSLILANKIUSIEJI MONTREALIEČIAI

rugp. 12 d. vakarą padarė viešą pranešimą apie Lietuvą. Apie jų pranešimą bus parašyta sekančiame NL n-ry.
● P. ir J. Juškevičiai jau baigė atostogas, kurias praleido išvykdamiesi toliau į užmiestį. P. p. Juškevičių sūnus Jonas su žmona pirmadienio rytą susilaukė pirmagimio sūnaus, kuris sveria 9 svarus ir 11 oz. ir gerai atrodo.
● Elena Žibaitė paaukojo AV bažnyčiai 10 dol. ir paliko auką mišioms. (AV).

Dr. J. SEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.

trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m.

šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175 namų; PO 6-9964.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

2 biurai:

5441 Bannantyne, Verdun.

1396 St. Catherine St. W.

(prie Bishop).

Siute 419, tel. UN 6-8235

Namų tel. DO 6-0682

Dr. C. BEDARD, B.A., D.C.

Chiropractor

HU 4-5527

5881 Monkland Ave.,

N. D. G., Montreal.

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

ŽALGIRIO MŪŠIO 550
METŲ SUKAKTUVIŲ

minėjimas Montrealyje įvyks rugsėjo 11 d. Minėjime apie Žalgirio mūšį ir tuolaikinę politinę būseną pranešimą padarys istorikė, didžiosios Lietuvos istorijos autorė, Dr. Vanda Daugirdaitė - Sruogienė. Plačiau apie tai bus pranešta vėliau.

PAMALDOS MONTREALIO LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

įvyks rugpjūčio 21 d. 12.30 v. St. John's Lutheran Church, 3594 Jeanne Mance Str.

Pamaldas laikys iš Bostono atvykęs kun. Alg. Žilinskas.

Visi Montrealio lietuviai evangelikai maloniai kviečiami gausiai pamaldose dalyvauti.

Parapijos Valdyba.

MONTREALIEČIŲ EKSKURSIJA Į TORONTO

Montrealio Seimelio prezidiumas projektuoja į Lietuvį Dienas, kurios šiemet įvyks Toronto rugsėjo 3—5 dienomis, suruošti ekskursiją traukiniu. Prezidiumas dabar dar tiria ekskursijos sąlygas. Sekančiam NL n-ry jos jau bus paskelbtos. Todėl montrealiečiai išėjami apsispręsti iš anksto ir tuo reikalu paskambinti p. Adomai čiai telefonu DO 6-7639.

● Inž. Aniuolauskas sugrįžo iš komandiruotės į Hudsono įlankos pakraščius, kur patyrė įdomių dalykų. NL red. tikisi su p. Aniuolausku padaryti pasikalbėjimą.

● Palangoje, vedamoje p. Juodkojo, J. Mačionis ir P. Petronis išgijo vasarnamiams žemės sklypus. P. Juodkojis padarė įvasarvietėje naują pertvarkymą ir patogumų.

● Tuokiasi Vitoldas Puchteris su Ona Novickaitė (neseniai atvykusia iš Varšuvos) ir Rimantas Jurkus su Marija Siniūtė.

Dr. V. PAVILANIS

3439 Beaconsfield,

N. D. G., Montreal.

HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja

1410 Guy St., I a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LL. D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 901

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Montreal. UNIVERSITY 6-7026

Res.: 40 Lafleur,

LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS

B. A., B. C. L.

215 St. James West,

7 aučtas.

Tel.: AV 8-3115.

Namie 2654 Hogan

Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

Puikiausiams atostogoms tai HOTEL SANDY BEACH

Lake Maskinonge, St. Jovite, Que.

Savininkas J. Skinkis.

Kainos pradedant \$ 40 savaitei su maistu.

Visi namų,irstymosi, žuklės,teniso, orkestro, šokių ir kiti patogumai.

Rašykite dėl daugiau informacijų.

Kas nauja Kanadoje?

KANADA KEIS GINKLAVIMO POLITIKĄ?

Kanados politikoje dabar yra aktualus ginklavimosi klausimas. Neseniai buvo pasiryžimas įsigyti atominių ginklų, per tvarkyti ir pėginkluoti Europoje esančius Kanados karinius dalinius. Labai jaudintasi dėl valdinamųjų Bomarc ginklų. Tačiau Bomarc amerikoniai išbandė, ir pasirodė, kad Bomarc puikiai veikia — Bomarc nušovė raketą, kuri lėkė dukart greičiau, negu lekia garsas.

Dabar Kanados liberalai, Pearsono asmeny išskėlė naujus pasiūlymus. Girdi ginklavimas šis saugumo nesudarys. Be to, atominis karas esąs neįmanomas, — todėl reikia įieškoti naujų saugumo būdų. Pearson siūlo diplomatines derybas. Bet... derybos vyksta jau keli metai, ir pagaliau jas rusai nutraukė, nieko nepasiekus.

VYKSTANTIEMS Į ŠAULIŲ GEGUŽINĘ ŽINOTINA

Iš Montrealio vyki 17 kelių, pro Dorion ir Rigaud miestelius. Už Rigaud 6-je mylioje stebėti kryžkelės atšaką, rodančią į Pontę Fortune.

Gegužinės vieta, pp. Skruibių ūkis, bus paženklinama lietuviška vėliava.

Oficialus gegužinės atidarymas 12 v. Žvejų varžybos prasidės 11 val. Norintieji jose dalyvauti, atvyksta anksčiau ir pasirūpina laiveliais.

Prizinio šaudymo pradžia 2 val. po pietų, prieš tai nuo pat ryto vyks laisvas prisšaudymas. Vėliau vyks įvairūs žaidimai. Veiks gaivinanti gerimų bufetas, lietuviškų melodijų muzika, loterija. Ižanga 50 ct. tik suaugusiems.

Maloniai kviečiami visi Montrealio ir apylinkių lietuviai ir svečiai atvykti.

Valdyba.

● Rasimavičiūtė Junė labai augštu laipsniu pabaigusi mokyklą, gavo dovanų ir stipendiją mokytis high school.

● Juozelaitis Antanas sėkmingai pabaigė high school ir stoja universitetan.

IŠNUOMOJAMAS

BUTAS

LaSalle, 8 Ave. Nr. 176.

Teirautis telef. DO 6-9976.

TAISAU IR DAŽAU

lengvas mašinas.

Lietuviams nuolaida.

Skambinkite telef. DU 9-0571.

V. Sušinskas.

TAUPLYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve

„LITAS“

Santapos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos.

Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui.

Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkelūnas. RA 7-3120

Veikia sekmadienį. 11-1 val. A. V. par. salėje. Banko kambarį.

KANADOS DUJOS AMERIKAI

Seniai jau keliamas Kanados natūraliųjų dujų eksportas į JAV, pagaliau realizuojamas. Jau susitarta, kad Kanada JAV duos kasdien daugiau kaip pusę milijono kubinių pėdų dujų, už ką per metus gaus apie 100 milijonų dol. Ateity numatomas tas kiekis padidinti bent keturiskart. Dujų vamzdžiai, apie 1000 mylių ilgio, bus užbaigti per metus laiko.

KANADA ARTINASI PRIE 18 MILIONŲ

gyventojų. Dabar jau esą 17,852,000. Manoma, kad į metų galą Kanada jau turės 18 milijonų gyventojų.

PARAMA ŪKININKAMS, kurią suprojektavo federalinė vyriausybė, taikydama ją daugiausia Kanados vakarų provincijoms, siektų 42 milijonus dol. metams. Bet su tuo planu nesutinka liberalai.

MIRĖ J. BUGIENĖ

JAV mirė Juzė Stankūnaitė-Būgienė, garsioji lietuvių kalbininkė, didelio mokslininko, Kazimiero Būgos, žmona. Ji mirė JAV, miestelyje ties Bostonu, kur ji gyveno su savo dukra. Jos sūnus yra gydytojas ir gyvena Švedijoje, kur yra baigęs mokslus ir gavęs daktaro laipsnį. Švedijoje jis dirba liginėje ir privačiai praktikuoja.

Mokslininko, Kazimiero Būgos, tėviškėje, Pažiegės vieniemyje, Dusetų valsčiaus, Zarasų ap., Bugų gimtuose namuose, kur gyvena kitas brolis, kaip skelbia sovietinė spauda, įrengiamas Profesoriaus K. Būgos memorialinis muzėjus.

● Atostogavo: L. Girinis su šeima savo ūkyje, ties Laplaine, kur rugpjūčio 28 dieną N. Lietuva ruošia gegužinę.

„PALANGOS“ VASARVIE

TĖJE ST. COLOMBAN

dar galima pasirinkti gražių skypų su šimtmetėmis pušimis, baltų kopų smėliu ir privažiu pliažų.

Toliau nuo vandens esantieji sklypai parduodami ypatingai žema kaina. Pamatyti sklypus geriausia šeštadienį arba sekmadienį. Ta pačia proga pasimaudyti ir praleisti dieną „Palangos“ pušyne.

3 VASARNAMIAI

Val David.

Mažas įmokėjimas.

Galima pirkti visus kartu ar atskirai.

RA 7-3120.

TORONTO

RUOŠIASI SUTIKTI
ATOMINĮ PAVOJŲ

Tuo tikslu naujasis Civilinės apsaugos komisijos pirmininkas numato daryti pratimus, kad Toronto gyventojai įprastų pavojaus atveju slėptis.

PASIBAIGUS VAIKŲ STOVYKLAVIMUI

Springhurst stovyklavietėje gali naudotis lietuviai, kurie neturi savo vasarnamių. Šia Gerjo Ganytojo stovykla šiemet pasinaudojo didelis vaikų būrys.

SEKMADIENINIAI KONCERTAI ORE

Toronto High parke kas sekmadienis terasoje prie tvenkio popietinėmis valandomis, 2.30—4.30, vyksta muzikos ir dainos koncertai, kurių pasiklausyti susirenka nemaža žmonių.

● Agr. Pr. Rudinskas atostogaudamas lankėsi Toronte ir apžiūrėjo TŽ spaustuvių. Jis taip gi lankėsi Ontario tabako ūkiuose pas gimines ir pažįstamus.

ARCHITEKTAS
A. KULPAVICIUS

su Ponia šią vasarą leidžia Europoje, kur plačiai važinėja po svarbesnius valstybių centrus ir įdomesnius kurortus. Kelionės metu pp. Kulpavičiai susipažįsta su naujais meno ir ypač Europos naująja architektūra. Iš Romos pp. Kulpavičiai paskutiniu laiku išvyko į Skandinavijos kraštus.

VISUOMENININKĖ ONA INDRELIENĖ

pardavė savo namus St. Clarens Ave ir nusipirko kitus namus kitoje miesto dalyje.

● Vaikų namai sparčiai auga. Jau išmūrytos sienos ir tęsimi darbai toliau. Lapkričio mėn. tikimasi baigti. Vaikų darželis dabar daro pertrauką.

● Pakrikštyta Pris. par.: B. ir V. Norkų duklė Kristina Irene; A. ir St. Škėmų duklė Lina Bernadeta; A. ir A. Briškų duklė Aldona Valerija; G. ir V. Budrių sūnus Dovydas Jonas; G. ir V. Baltrušičių duklė Virga Justina Augusta.

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SUVAŽIAVIMAS

Rugsėjo 3—5 dd. Čikagos Jaunimo namuose įvyks Amerikos lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungos visuotinis suvažiavimas, į kurį kviečiami visi ALIAS ir PLIAS nariai, organizacijų atstovai ir neorganizuoti lietuviai inžinieriai ir architektai. Suvažiavimo atidarymas bus rugsėjo 3 d., 3.30 val. Čia bus paminėtas ir S-gos dešimtmetis. Atstovų ir svečių laukiama iš Baltimorės, Bostono, Clevelando, Detroito, New Yorko, Montrealio, Toronto ir kt.

● Nemaža lietuvių, daugumoje čia gimusių, šią savaitę vyks į Worcesterį, Mass., kur bus L. Vyčių organizacijos metinis seimas.

● Mirė K. Šilkauskas, rugp. 8 d., ketvirtadienį per šv. Kazimiero bažnyčią palaidotas. Užuoja giminėms ir artimiesiems ir DLK Vyauto klubo narys Domseckis Juozas.

● Lietuvoje mirė pp. Vazalinskienės ir Rudinskienės tėvelis, sulaukęs 87 metų amžiaus. Nuo širdi užuoja.

● V. Pakulis su ponia praleido atostogas besivažinėdami po Kanados ir JAV įdomesnes vietas.

DĖL VAISTŲ SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ

Visus, kurie norėtų pasiųsti vaistus senąją tvarka (be receptų), prašau duoti užsakymus iki š. m. rugpjūčio mėn. 19. Vėliau vaistams siųsti bus reikalingas iš Sovietų daktaro receptas su antspaudu „vaistams iš užsienio“.

Janina Adamonienė

Siuntiniai į Lietuvą.

MASSON FURS

J. GRAŽYS

Parduoda gatavus, siuva naujus, remodeliuoja ir taiso senus

kailinius paltus.

Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.

3365 Masson St.,

Montreal.

Tel. RA 1-6005.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5-5515

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501

F. Jasutis LA 2-7879

A. Markevičius CR 9-9793

P. Adamonis RA 2-2472

P. Baltuonis LA 6-2084

Pr. Rudinskas HU 1-2957

Sėkite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Z.,

Star, La Press.